

Opplæringstilbudet i Trøndelag - skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur 2024-2026

Arbeid med tilbudsstruktur høsten 2023

Høringssvar om helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan
i Trøndelag – Region Fosen

Høringsuttalelser til høringsdokumentets del om region Fosen:

Fosenregionen interkommunalt politisk råd

Opplæringskontoret for bilfag AS

Johan Bojer videregående skole

Fosen videregående skole

Stadsbygd båtsenter AS

Utdanningsforbundet ved Fosen videregående skole

Åfjord videregående skole

Ørland kommune

Næringsforeningen i Trondheimsregionen – Mid-Norway chamber of commerce and industry

Fosen opplæringskontor

Kristian Solem

Bjugn Næringsforum

Ørland Næringsforum

Åfjord kulturskole, Indre Fosen kulturskole og Ørland kulturskole

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn FOSENREGIONEN INTERKOMMUNALT POLITISK RÅD

Gruppenavn

Kontaktperson Torun Skjærvø Bakken

Utfyllers navn Torun Skjærvø Bakken

Referansenummer 1101742

Innsendt dato 20.10.2023 17:31

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Fosenregionen er positiv til mer skreddersøm, men det er viktig at elevene går et ordinært VG1-løp først. Dette vil blant annet redusere faren for omvalg. Det bør dessuten dreie seg om et begrenset antall, slik at det ikke går på bekostning av elevgrunnet ved de videregående skolene. Det bør dessuten kun være de programområdene der det mangler lokale tilbud.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det er viktig å gjøre klare prioriteringer. Ostehøvelprinsippet vil forringe kvaliteten på opplæringen i hele fylkeskommunen.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolene må ha fleksible arealer for å ivareta fremtidige behov, med tanke på ny opplæringslov, fullføringsreformen m.m.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Vi stiller oss positive.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Det er store muligheter for å legge til rette for det på Fosen.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning

(fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Samarbeidet bør organiseres av de tre ressursentrene for voksenopplæring ved de videregående skolene, som en naturlig del av studiesenteret på Fosen. På Fosen er Fosen studiesenter etablert på alle skoler. Gjennom dette kan det tilbys fagskolepoeng. Spesielt innen blå næring kan kombinasjonen fagbrev utvides med fagskole, men også andre fagområder er aktuelle. Dette tilbudet må få mulighet til å videreføres på Fosen. Kommunen er også i dialog med Universitet og Høgskoler om mulighetene for å gjennomføre desentraliserte profesjonsutdanninger som barnehagelærer, lektor og andre. Slike tilbud kunne med fordel organiseres i samarbeid med de videregående skolene for å kunne utnytte kompetanse, fasiliteter osv.

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler. Erfaringer fra Johan Bojer vgs. viser at organisatorisk sammenslåing kan være utfordrende. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen viste utfordringer med god nok kommunikasjon på tvers av skolestedene, og opplevelsen av lite tilstedeværelse av ledelse. Med tanke på at store deler av denne tidsperioden var under koronapandemien, så var ledelsen til stede, men ikke i Leksvik og Rissa samtidig. Mye av leders tid ble brukt til administrasjon og koordineringsoppgaver, på bekostning av ledelse og pedagogisk utviklingsarbeid. For at en samorganisering av skolesteder skal føre til reelle innsparinger, må man det være mulig å fordele programområder og/ eller sammenslå noen undervisningsgrupper fra begge skoler. Fosen vgs og Åfjord vgs har i dag fordelt samtlige yrkesfaglige programområder på vg2 mellom skolene. Fordelingen ser slik ut: Åfjord vgs: Vg2 Betong og mur Vg2 Barne- og ungdomsarbeider Vg2 Industri teknologi Vg2 Anleggsteknikk Fosen vgs: Vg2 Tømrer Vg2 Helsefagarbeider Vg2 Kjøretøy Vg2 Kokk og servitørfag Vg2 Elenergi og ekom Vg2 Flyfag Mulig innsparing gjennom fordeling av programområder er dermed allerede tatt inn. Når det gjelder vg1-tilbudet er situasjonen i dag at elever som ønsker å bo hjemme i den nordlige delen av Fosen-regionen kun har 4 ulike programområder å velge mellom ved Åfjord vgs. Tilbudet må anses som et minimum om skolen skal kunne betraktes som et reelt alternativ. Å klare å slå sammen undervisningsgrupper fra begge skoler vil ikke være gjennomførbart. Om en samorganisering på enkeltfag-nivå skal føre til innsparing må elever transporteres mellom skolene, slik at de blir fysisk til stede i samme klasserom. Digitalundervisning/ undervisning der faglærer ikke er fysisk til stede, krever uansett at det er lærer til stede i begge klasserom for klasseledelse og oppfølging. Det vil ikke være reelle innsparingsmuligheter i digital undervisning, så lenge det ikke dreier seg om meget motiverte og selvgående elever. Det er ca. 45 km mellom skolestedene, og reise med buss beregnes til ca. 50 minutter hver vei. Kollektivtransport mangler. Om man skal tenke seg en fysisk forflytning av elever mellom de to skolestedene, vil en andel av elevene ved Åfjord vgs vil få inntil 11-timer skoledag. Mer enn 4 av timene vil være transport. En andel av elevene ved Åfjord vgs dagpendler allerede inntil 2,5 timer per dag i dag. Ytterligere reisetid mellom 2 skolesteder (50 min hver veg) vil komme som tilleggsbelastning. Det samme gjelder for enkelte av elevene som går ved Fosen vgs, hvis de skal pendle til Åfjord vgs. Konsekvenser for skoleskyss: Åfjord vgs. har komprimert dag med kun 7 skoletimer i sin skoledag. Dette gjøres for å spare kostnader til skoleskyss. Det er noe samkjøring med rutebuss på morgen og samkjøring med grunnskole på ettermiddag. Om elever skal skysses mellom skolene en gang i løpet av dagen, må Åfjord vgs. utvide sin skoledag med inntil 2 timer for å klare å oppfylle kravet til timetall. En utvidelse av skoledagen for Åfjord vgs. vil kreve ekstra skoleskyss til Steinsdalen, Sør-Roan, Linesøya, Stordalen, Sjørdal og Lauvøya. I tillegg vil det påløpe kostnader til transport mellom skolestedene på grunn av manglende kollektivtransport. Behov for transport i

forbindelse med samorganisering vil føre til betydelige ekstra kostnader, og samtidig virke negativt inn på miljøet. Timeplaner må også samkjøres mellom skolene. Per i dag ser vi ikke at dette vil være mulig. Skoledagen ved Fosen vgs. og Åfjord vgs. har ulik lengde. Dette har med samkjøring av skoleskyss å gjøre. I tillegg er det en utfordring for timeplanlegging at begge skoler avhengige av å leie arealer til faget kroppsøving av kommunene. Halltid deles med grunnskoler på begge steder. Timeplanen låses i stor grad av dette på begge skoler.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Vg2 Kjølretøy: De gamle verkstedene ved Åfjord er revet, og det er nå bygd nye verksteder. Det nye verkstedet for vg2 er tilpasset vg2 Industriteknologi både når det gjelder areal og utstyr. Åfjord vgs. har derfor ikke lenger tilstrekkelig verkstedareal til å ta inn elever på vg2 Kjølretøy, uten at det bygges et tilbygg. Fosen videregående har verksted, utstyret, elever og lærere. Vg2 kjølretøy er det eneste tilbudet Fosen vgs. har for elever på vg1 Teknologi- og industrifag. Fosen vgs. bør også satse på å rekruttere flere elever til vg2 Kjølretøy fra vg1 Elektro og datateknologi, da det høsten 2023 ble utvidet til 2 klasser. Vi ser det som lite innsparende at fylkeskommunen skal bygge nye verksteder for vg2 Kjølretøy i Åfjord, når det allerede er et verksted på Fosen vgs.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Det er regionalt stort behov for fagarbeidere. Per i dag går 70% av elevene i region Fosen yrkesforberedende og 30% studieforberedende. Det er viktig for Fosen-regionen å opprettholde denne fordelingen for å tilfredsstille arbeidslivets behov. Næringsforeningen i Trondheimsregionen avd. Indre Fosen (NiT) gjennomførte en kompetansekartlegging i forbindelse med tilbudsplanleggingen ved Johan Bojer vgs. i Vanvikan. Dette for at tilbudsstrukturen skulle tilpasses arbeidslivets behov. Det er gjennomført ytterligere to kompetansekartlegginger, den siste nå høsten 2023. Kartleggingen viser, som i tidligere kartlegginger, at behovet for fagarbeidere er meget stort. For eksempel er 25% av sysselsatte både i industrien og i helse over 55 år. Dette er viktige data i framtidig tilbudsplanlegging.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Foreslåtte tilbud støttes. Store avstander og lite korresponderende kollektivtransport, familieliv og jobb vil imidlertid gi utfordringer med å delta i ordinære løp. For å sikre rekruttering og nødvendig kompetanse i regionen, bør man derfor i tillegg styrke arbeidet med oppfølging/ opplæring av de velger andre ordninger, som f.eks. praksiskandidatløp. Det er avgjørende at de videregående skolene kan tilby fleksibel opplæring både på grunnkompetanse og etter- og videreutdanning, for å imøtekomme kompetansebehovet i regionen.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgafaget, betongfaget og kokkfaget?

Skolene støtter fylkesdirektørens forslag om å opprette helsearbeiderfag (MFY-læreplaner) ved Fosen vgs og vg1 Helse- og oppvekstfag, samt vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag ved Johan Bojer gs. Når det gjelder opplæring for voksne i kokk og servitørfaget er det en ide å også legge det til Fosen vgs, da det er størst behov for kokker i distriktene. Fosen vgs har fasiliteter og ledig kapasitet ved programområde for restaurant og matfag. Når det gjelder opplæring/ oppfølging av voksne som etter hvert ønsker betongfaget, vil det være gunstig å vurdere i tilknytning til Åfjord vgs som har både arealer og utstyr for vg2 Betong og mur.

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Fagskoletilbud bør gjenspeile regional næringsstruktur. For Fosenregionen er det behov for tilbud innen havbruk, vindkraft og industri.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Fra høringen: Antall 16 18 åringer i Åfjord kommune hadde sin topp rundt 2010, og har gått ned siden. I 2027 er antallet 16 18 åringer nede i 105. Fra 2027 øker antallet 16 18 åringer til 150 i 2036. Det faller deretter til rundt 130 i 2039. Åfjord vgs har hvert år i snitt 30 elever fra andre deler av fylkeskommunen. Årsaken er blant annet at skolen er 1 av 3 skoler i fylkeskommunen som tilbyr vg2 Anleggsteknikk. Disse elevene, samt elever som ønsker vg2 Mur og betong (1 av 6 skoler i TRFK) eller vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag (tilbys ikke på Fosen vgs.) vil fremdeles bidra til å høyere elevtall ved Åfjord vgs framover i tid, enn om man utelukkende skal beregne elevtall utfra grunnskolors avgangskull. Antall flyktninger vil også virke inn på elevtall. Inneværende år har Åfjord vgs. 6 ukrainske elever. Skolen har fått informasjon om at det vil komme flere fremover. Ved Johan Bojer vgs. er det også 6 ukrainske elever inneværende år. I grunnskolen i Indre Fosen kommune er det 46 ukrainske elever, og kommunen skal også ta imot flere ukrainske flyktninger. Fosen vgs vil i årene frem til 2035 ha en økning i elevtallet på grunn av større kull fra grunnskolen. Skolen har etter stor elevtallsnedgang i perioden 2007 – 2022, nå fått en tilbudsstruktur som er tilpasset elevtallet og arbeidslivet i kommunen. Det økte antallet elever fremover, bør løses med å ta inn flere elever på restaurant og matfag, studieforberedende og idrettsfag. Det vil også gjøre driften av skolen mer økonomisk bærekraftig. I forbindelse med planleggingen av tilbudsstrukturen ved nye Johan Bojer vgs, vedtok fylkestinget at det skulle utvikles et tilbud i samarbeid med lokalt næringsliv. Næringslivet responderte med et ønske om et fireårig løp innenfor Yrkes- og studiekompetanse (YSK) innenfor teknologi- og industrifagene med oppstart høsten 2023. I samarbeid med NiTr avd. Indre Fosen fikk skolen opp en solid base med interesserte bedrifter. Søkingen ble dessverre for lav til at tilbudet kunne starte opp. Samarbeidsbedrifter i regionen ønsker fortsatt at YSK skal tilbys ved Johan Bojer vgs. neste høst. Vi ber derfor om at tilbudet lyses ut på nytt skoleåret 2024-25. Fosenregionen er det politiske samarbeidsorganet for kommunene Indre Fosen, Osen, Ørland og Åfjord. Gjennom dette samarbeidet har kommunene utarbeidet en felles regional strategi, Fosenstrategien 2020 I forlengelsen av denne ble Næringskompass for Fosen 2021-2024 utarbeidet, med utgangspunkt i behovene til arbeids- og næringsliv på Fosen. Kompetanse og de videregående skolene er en stor del av de regionale strategiene, som også sammenfaller med fylkeskommunens kompetansestrategi. Fosen jobber regionalt med kompetanse, gjennom kompetanseforum, kompetanspilot og det er i 2023 etablert Fosen studiesenter. De tre videregående skolene vil også etablere felles skoleutvalg. Høringen av 15.september 2023 er behandlet i kompetanseforum Fosen hvor de videregående skolene, regionalt arbeids- og næringsliv og kommunene er representert. Samlet vil kommunene i Fosenregionen støtte høringsvaret fra de tre videregående skolene på Fosen og komme med følgende tilleggsuttalelse til høringen om helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan i Trøndelag: Fosen studiesenter ble etablert i august 2023, i nært samarbeid med de tre videregående skolene. Skolene på Fosen har godt egnede lokaler som vi bruker til undervisningen i studiesenteret. Det er inngått gode samarbeidsavtaler med skolen om arealbruk og kontaktpersoner på hvert studiested. Fosenregionen vil jobbe for at Fosen studiesenter blir et varig virkemiddel for kompetanseutvikling i arbeids- og næringsliv på Fosen. I dette arbeidet er de videregående skolene viktige samarbeidspartnere både for det offentlige og øvrig regionalt næringsliv. Fosenregionen støtter også uttalelsen fra NiT Indre Fosen: Balansen mellom yrkesfag og studieforberedende er god, men vi har potensial i å knytt lokalt næringsliv og studieforberedende klasser tettere sammen Det er behov for

en miks av ulike kompetansetilbud på ulike nivå lett tilgjengelig og behovsstyrt. Bruke de videregående skolene med tilhørende ressursentre og studiesenter aktivt og utadrettet. Kan gi god ressursutnyttelse ved skolene og tettere kobling til nærings- og arbeidslivet.

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn OPPLÆRINGSKONTORET FOR BILFAG AS

Gruppenavn

Kontaktperson Ole Johan Brovold

Utfyllers navn Ole Johan Brovold

Referansenummer 1100946

Innsendt dato 16.10.2023 21:39

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Det er et godt etablert fagmiljø på Fosen VGS som spesielt har styrket bilfaglinja over flere år. Ved å flytte linja kan fagmiljøet svekkes og den etablerte kompetansen kan forvitres. Kompetansen er særdeles god på Bilfaglinja på Fosen vgs der de har bemerket seg ved å tilføre skolen moderne teknologi i form av avanserte læringsmodeller innen EL og Hybrid. Parallelt har også lærerne oppdatert seg og deltatt på fagkurs i Bilbransjen.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Det knyttes bekymring til at det generelt ser ut til at det skal satses mer på studiespesialiserende fag som går på bekostning av yrkesfag. Med den store etterspørselen og mangel på fagfolk stiller høringsinstansen seg undrende til Fylkeskommunens prioritering.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Høringsinstansen stiller seg kritisk til at det skal brukes så store ressurser til at voksne skal utdannes og ha fullføringsrett. Hvordan skal dette ivaretas uten at det går på bekostning av ungdommer som er i et utdanningsløp? Ha heller fokus på gode jobbordninger for voksne og heller bruke allerede etablerte ordninger som f.eks praksiskandidatordningen og fagbrev på jobb.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgafaget, betongfaget og kokkfaget?

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapitlet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Høringsinstans

Skolenavn Johan Bojer videregående skole

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktperson Borghild Husdal Buhaug

Utfyllers navn Borghild Husdal Buhaug

Referansenummer 1101347

Innsendt dato 19.10.2023 10:14

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Fosen-regionen er positiv til mer skreddersøm, men det er viktig at elevene går et ordinært VG1-løp først. Dette vil blant annet redusere faren for omvalg. Det bør dessuten dreie seg om et begrenset antall, slik at det ikke går på bekostning av elevgrunnet ved de videregående skolene. Det bør dessuten kun være de programområdene der det mangler lokale tilbud.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det er viktig å gjøre klare prioriteringer. Ostehøvelprinsippet vil forringe kvaliteten på opplæringen i hele fylkeskommunen.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolene må ha fleksible arealer for å ivareta fremtidige behov, med tanke på ny opplæringslov, fullføringsreformen m.m.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Vi stiller oss positive.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Det er store muligheter for å legge til rette for det på Fosen.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning

(fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Samarbeidet bør organiseres av de tre ressursentrene for voksenopplæring ved de videregående skolene, som en naturlig del av studiesenteret på Fosen.

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler. Erfaringer fra Johan Bojer vgs. viser at organisatorisk sammenslåing kan være utfordrende. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen viste utfordringer med god nok kommunikasjon på tvers av skolestedene, og opplevelsen av lite tilstedeværelse av ledelse. Med tanke på at store deler av denne tidsperioden var under koronapandemien, så var ledelsen til stede, men ikke i Leksvik og Rissa samtidig. Mye av leders tid ble brukt til administrasjon og koordineringsoppgaver, på bekostning av ledelse og pedagogisk utviklingsarbeid. For at en samorganisering av skolesteder skal føre til reelle innsparinger, må man det være mulig å fordele programområder og/ eller sammenslå noen undervisningsgrupper fra begge skoler. Fosen vgs og Åfjord vgs har i dag fordelt samtlige yrkesfaglige programområder på vg2 mellom skolene. Fordelingen ser slik ut: Åfjord vgs: Vg2 Betong og mur Vg2 Barne- og ungdomsarbeider Vg2 Industriteknologi Vg2 Anleggsteknikk Fosen vgs: Vg2 Tømrer Vg2 Helsefagarbeider Vg2 Kjøretøy Vg2 Kokk og servitørfag Vg2 Elenergi og ekom Vg2 Flyfag Mulig innsparing gjennom fordeling av programområder er dermed allerede tatt inn. Når det gjelder vg1-tilbudet er situasjonen i dag at elever som ønsker å bo hjemme i den nordlige delen av Fosen-regionen kun har 4 ulike programområder å velge mellom ved Åfjord vgs. Tilbudet må anses som et minimum om skolen skal kunne betraktes som et reelt alternativ. Å klare å slå sammen undervisningsgrupper fra begge skoler vil ikke være gjennomførbart. Om en samorganisering på enkeltfag-nivå skal føre til innsparing må elever transporteres mellom skolene, slik at de blir fysisk til stede i samme klasserom. Digitalundervisning/ undervisning der faglærer ikke er fysisk til stede, krever uansett at det er lærer til stede i begge klasserom for klasseledelse og oppfølging. Det vil ikke være reelle innsparingsmuligheter i digital undervisning, så lenge det ikke dreier seg om meget motiverte og selvgående elever. Det er ca. 45 km mellom skolestedene, og reise med buss beregnes til ca. 50 minutter hver vei. Kollektivtransport mangler. Om man skal tenke seg en fysisk forflytning av elever mellom de to skolestedene, vil en andel av elevene ved Åfjord vgs vil få inntil 11-timer skoledag. Mer enn 4 av timene vil være transport. En andel av elevene ved Åfjord vgs dagpendler allerede inntil 2,5 timer per dag i dag. Ytterligere reisetid mellom 2 skolesteder (50 min hver veg) vil komme som tilleggsbelastning. Det samme gjelder for enkelte av elevene som går ved Fosen vgs, hvis de skal pendle til Åfjord vgs. Konsekvenser for skoleskyss: Åfjord vgs har komprimert dag med kun 7 skoletimer i sin skoledag. Dette gjøres for å spare kostnader til skoleskyss. Det er noe samkjøring med rutebuss på morgen og samkjøring med grunnskole på ettermiddag. Om elever skal skysses mellom skolene en gang i løpet av dagen, må Åfjord vgs utvide sin skoledag med inntil 2 timer for å klare å oppfylle kravet til timetall. En utvidelse av skoledagen for Åfjord vgs vil kreve ekstra skoleskyss til Steinsdalen, Sør-Roan, Linesøya, Stordalen, Sjørdal og Lauvøya. I tillegg vil det påløpe kostnader til transport mellom skolestedene på grunn av manglende kollektivtransport. Behov for transport i forbindelse med samorganisering vil føre til betydelige ekstra kostnader, og samtidig virke negativt inn på miljøet. Timeplaner må i så fall også samkjøres mellom skolene. Per i dag ser vi ikke at dette vil være mulig. Skoledagen ved Fosen vgs og Åfjord vgs har ulik lengde. Dette har med samkjøring av skoleskyss å gjøre. I tillegg er begge skoler avhengige av å leie arealer til faget kroppsøving av kommunene. Halltid deles med grunnskoler på begge steder. Timeplanen låses i stor grad av dette på begge skoler.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Vg2 Kjøretøy: De gamle verkstedene ved Åfjord er revet, og det er nå bygd nye verksteder. Det nye verkstedet for vg2 er tilpasset vg2 Industriteknologi både når det gjelder areal og utstyr. Åfjord vgs har derfor ikke lenger tilstrekkelig verkstedareal til å ta inn elever på vg2 Kjøretøy, uten at det bygges et tilbygg. Fosen videregående har verksted, utstyret, elever og lærere. Vg2 kjøretøy er det eneste tilbudet Fosen vgs har for elever på vg1 Teknologi- og industrifag. Fosen vgs bør også satse på å rekruttere flere elever til vg2 Kjøretøy fra vg1 Elektro og datateknologi, da det høsten 2023 ble utvidet til 2 klasser. Vi ser det som lite innsparende at fylkeskommunen skal bygge nye verksteder for vg2 Kjøretøy i Åfjord, når det allerede er et verksted på Fosen vgs.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Det er regionalt stort behov for fagarbeidere. Per i dag går 70% av elevene i region Fosen yrkesforberedende og 30% studieforberedende. Det er viktig for Fosen-regionen å opprettholde denne fordelingen for å tilfredsstille arbeidslivets behov. Næringsforeningen i Trondheimsregionen avd. Indre Fosen (NiTr) gjennomførte en kompetansekartlegging i forbindelse med tilbudsplanleggingen ved Johan Bojer vgs. i Vanvikan. Dette for at tilbudsstrukturen skulle tilpasses arbeidslivets behov. Det er gjennomført ytterligere to kompetansekartlegginger, den siste nå høsten 2023. Kartleggingen viser, som i tidligere kartlegginger, at behovet for fagarbeidere er meget stort. For eksempel er 25% av sysselsatte både i industrien og i helse over 55 år. Dette er viktige data i framtidig tilbudsplanlegging.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Foreslåtte tilbud støttes. Store avstander og lite korresponderende kollektivtransport, familieliv og jobb vil imidlertid gi utfordringer med å delta i ordinære løp. For å sikre rekruttering og nødvendig kompetanse i regionen, bør man derfor i tillegg styrke arbeidet med oppfølging/ opplæring av de velger andre ordninger, som f.eks. praksiskandidatløp. Det er avgjørende at de videregående skolene kan tilby fleksibel opplæring både på grunnkompetanse og etter- og videreutdanning, for å imøtekomme kompetansebehovet i regionen.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

Skolene støtter fylkesdirektørens forslag om å opprette helsearbeiderfag (MFY-læreplaner) ved Fosen vgs og vg1 Helse- og oppvekstfag, samt vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag ved Johan Bojer gs. Når det gjelder opplæring for voksne i kokk og servitørfaget er det en ide å også legge det til Fosen vgs, da det er størst behov for kokker i distriktene. Fosen vgs har fasiliteter og ledig kapasitet ved programområde for restaurant og matfag. Når det gjelder opplæring/ oppfølging av voksne som etter hvert ønsker betongfaget, vil det være gunstig å vurdere i tilknytning til Åfjord vgs som har både arealer og utstyr for vg2 Betong og mur.

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Fagskoletilbud bør gjenspeile regional næringsstruktur. For Fosen-regionen er det behov for tilbud innen havbruk, vindkraft og industri.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Kommentarer til elevtall og elevtallsutvikling: Fra høringen: Antall 16 18 åringer i Åfjord kommune hadde sin topp rundt 2010, og har gått ned siden. I 2027 er antallet 16 18 åringer nede i 105. Fra 2027 øker antallet 16 18 åringer til 150 i 2036. Det faller deretter til rundt 130 i 2039. Åfjord vgs har hvert år i snitt 30 elever fra andre deler av fylkeskommunen. Årsaken er blant annet at skolen er 1 av 3 skoler i fylkeskommunen som tilbyr vg2 Anleggsteknikk. Disse elevene, samt elever som ønsker vg2 Mur og betong (1 av 6 skoler i TRFK) eller vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag (tilbys ikke på Fosen vgs.) vil fremdeles bidra til å høyere elevtall ved Åfjord vgs framover i tid, enn om man utelukkende skal beregne elevtall utfra grunnskolors avgangskull. Antall flyktninger vil også virke inn på elevtall. Inneværende år har Åfjord vgs. 6 ukrainske elever. Skolen har fått informasjon om at det vil komme flere fremover. Ved Johan Bojer vgs. er det også 6 ukrainske elever inneværende år. I grunnskolen i Indre Fosen kommune er det 46 ukrainske elever, og kommunen skal også ta imot flere ukrainske flyktninger. Fosen vgs vil i årene frem til 2035 ha en økning i elevtallet på grunn av større kull fra grunnskolen. Skolen har etter stor elevtallsnedgang i perioden 2007 – 2022, nå fått en tilbudsstruktur som er tilpasset elevtallet og arbeidslivet i kommunen. Det økte antallet elever fremover, bør løses med å ta inn flere elever på restaurant og matfag, studieforberedende og idrettsfag. Det vil også gjøre driften av skolen mer økonomisk bærekraftig. I forbindelse med planleggingen av tilbudsstrukturen ved nye Johan Bojer vgs, vedtok fylkestinget at det skulle utvikles et tilbud i samarbeid med lokalt næringsliv. Næringslivet responderte med et ønske om et fireårig løp innenfor Yrkes- og studiekompetanse (YSK) innenfor teknologi- og industrifagene med oppstart høsten 2023. I samarbeid med NiTr avd. Indre Fosen fikk skolen opp en solid base med interesserte bedrifter. Søkingen ble dessverre for lav til at tilbudet kunne starte opp. Samarbeidsbedrifter i regionen ønsker fortsatt at YSK skal tilbys ved Johan Bojer vgs. neste høst. Vi ber derfor om at tilbudet lyses ut på nytt skoleåret 2024-25. Dette er en uttalelse utarbeidet av de tre videregående skolene på Fosen. I tillegg er høringsvaret forankret i partssamarbeidet ved skolen, og ble tatt opp og vedtatt i skoleutvalget for Johan Bojer vgs. 17.10.23.

Høringsinstans

Skolenavn Fosen videregående skole

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktperson Therese Mossing Eidsaune

Utfyllers navn Therese Mossing Eidsaune

Referansenummer 1101061

Innsendt dato 17.10.2023 14:19

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Fosen-regionen er positiv til mer skreddersøm, men det er viktig at elevene går et ordinært VG1-løp først. Dette vil blant annet redusere faren for omvalg. Det bør dessuten dreie seg om et begrenset antall, slik at det ikke går på bekostning av elevgrunnet ved de videregående skolene. Det bør dessuten kun være de programområdene der det mangler lokale tilbud.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det er viktig å gjøre klare prioriteringer. Ostehøvelprinsippet vil forringe kvaliteten på opplæringen i hele fylkeskommunen.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolene må ha fleksible arealer for å ivareta fremtidige behov, med tanke på ny opplæringslov, fullføringsreformen m.m.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Vi stiller oss positive.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Det er store muligheter for å legge til rette for det på Fosen.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning

(fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Samarbeidet bør organiseres av de tre ressursentrene for voksenopplæring ved de videregående skolene, som en naturlig del av studiesenteret på Fosen.

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler. Erfaringer fra Johan Bojer vgs. viser at organisatorisk sammenslåing kan være utfordrende. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen viste utfordringer med god nok kommunikasjon på tvers av skolestedene, og opplevelsen av lite tilstedeværelse av ledelse. Med tanke på at store deler av denne tidsperioden var under koronapandemien, så var ledelsen til stede, men ikke i Leksvik og Rissa samtidig. Mye av leders tid ble brukt til administrasjon og koordineringsoppgaver, på bekostning av ledelse og pedagogisk utviklingsarbeid. For at en samorganisering av skolesteder skal føre til reelle innsparinger, må man det være mulig å fordele programområder og/ eller sammenslå noen undervisningsgrupper fra begge skoler. Fosen vgs og Åfjord vgs har i dag fordelt samtlige yrkesfaglige programområder på vg2 mellom skolene. Fordelingen ser slik ut: Åfjord vgs: Vg2 Betong og mur Vg2 Barne- og ungdomsarbeider Vg2 Industriteknologi Vg2 Anleggsteknikk Fosen vgs: Vg2 Tømrer Vg2 Helsefagarbeider Vg2 Kjøretøy Vg2 Kokk og servitørfag Vg2 Elenergi og ekom Vg2 Flyfag Mulig innsparing gjennom fordeling av programområder er dermed allerede tatt inn. Når det gjelder vg1-tilbudet er situasjonen i dag at elever som ønsker å bo hjemme i den nordlige delen av Fosen-regionen kun har 4 ulike programområder å velge mellom ved Åfjord vgs. Tilbudet må anses som et minimum om skolen skal kunne betraktes som et reelt alternativ. Å klare å slå sammen undervisningsgrupper fra begge skoler vil ikke være gjennomførbart. Om en samorganisering på enkeltfag-nivå skal føre til innsparing må elever transporteres mellom skolene, slik at de blir fysisk til stede i samme klasserom. Digitalundervisning/ undervisning der faglærer ikke er fysisk til stede, krever uansett at det er lærer til stede i begge klasserom for klasseledelse og oppfølging. Det vil ikke være reelle innsparingsmuligheter i digital undervisning, så lenge det ikke dreier seg om meget motiverte og selvgående elever. Det er ca. 45 km mellom skolestedene, og reise med buss beregnes til ca. 50 minutter hver vei. Kollektivtransport mangler. Om man skal tenke seg en fysisk forflytning av elever mellom de to skolestedene, vil en andel av elevene ved Åfjord vgs vil få inntil 11-timer skoledag. Mer enn 4 av timene vil være transport. En andel av elevene ved Åfjord vgs dagpendler allerede inntil 2,5 timer per dag i dag. Ytterligere reisetid mellom 2 skolesteder (50 min hver veg) vil komme som tilleggsbelastning. Det samme gjelder for enkelte av elevene som går ved Fosen vgs, hvis de skal pendle til Åfjord vgs. Konsekvenser for skoleskyss: Åfjord vgs har komprimert dag med kun 7 skoletimer i sin skoledag. Dette gjøres for å spare kostnader til skoleskyss. Det er noe samkjøring med rutebuss på morgen og samkjøring med grunnskole på ettermiddag. Om elever skal skysses mellom skolene en gang i løpet av dagen, må Åfjord vgs utvide sin skoledag med inntil 2 timer for å klare å oppfylle kravet til timetall. En utvidelse av skoledagen for Åfjord vgs vil kreve ekstra skoleskyss til Steinsdalen, Sør-Roan, Linesøya, Stordalen, Sjørdal og Lauvøya. I tillegg vil det påløpe kostnader til transport mellom skolestedene på grunn av manglende kollektivtransport. Behov for transport i forbindelse med samorganisering vil føre til betydelige ekstra kostnader, og samtidig virke negativt inn på miljøet. Timeplaner må i så fall også samkjøres mellom skolene. Per i dag ser vi ikke at dette vil være mulig. Skoledagen ved Fosen vgs og Åfjord vgs har ulik lengde. Dette har med samkjøring av skoleskyss å gjøre. I tillegg er begge skoler avhengige av å leie arealer til faget kroppsøving av kommunene. Halltid deles med grunnskoler på begge steder. Timeplanen låses i stor grad av dette på begge skoler.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Vg2 Kjøretøy: De gamle verkstedene ved Åfjord er revet, og det er nå bygd nye verksteder. Det nye verkstedet for vg2 er tilpasset vg2 Industriteknologi både når det gjelder areal og utstyr. Åfjord vgs har derfor ikke lenger tilstrekkelig verkstedareal til å ta inn elever på vg2 Kjøretøy, uten at det bygges et tilbygg. Fosen videregående har verksted, utstyret, elever og lærere. Vg2 kjøretøy er det eneste tilbudet Fosen vgs har for elever på vg1 Teknologi- og industrifag. Fosen vgs bør også satse på å rekruttere flere elever til vg2 Kjøretøy fra vg1 Elektro og datateknologi, da det høsten 2023 ble utvidet til 2 klasser. Vi ser det som lite innsparende at fylkeskommunen skal bygge nye verksteder for vg2 Kjøretøy i Åfjord, når det allerede er et verksted på Fosen vgs.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Det er regionalt stort behov for fagarbeidere. Per i dag går 70% av elevene i region Fosen yrkesforberedende og 30% studieforberedende. Det er viktig for Fosen-regionen å opprettholde denne fordelingen for å tilfredsstille arbeidslivets behov. Næringsforeningen i Trondheimsregionen avd. Indre Fosen (NiTr) gjennomførte en kompetansekartlegging i forbindelse med tilbudsplanleggingen ved Johan Bojer vgs. i Vanvikan. Dette for at tilbudsstrukturen skulle tilpasses arbeidslivets behov. Det er gjennomført ytterligere to kompetansekartlegginger, den siste nå høsten 2023. Kartleggingen viser, som i tidligere kartlegginger, at behovet for fagarbeidere er meget stort. For eksempel er 25% av sysselsatte både i industrien og i helse over 55 år. Dette er viktige data i framtidig tilbudsplanlegging.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Foreslåtte tilbud støttes. Store avstander og lite korresponderende kollektivtransport, familieliv og jobb vil imidlertid gi utfordringer med å delta i ordinære løp. For å sikre rekruttering og nødvendig kompetanse i regionen, bør man derfor i tillegg styrke arbeidet med oppfølging/ opplæring av de velger andre ordninger, som f.eks. praksiskandidatløp. Det er avgjørende at de videregående skolene kan tilby fleksibel opplæring både på grunnkompetanse og etter- og videreutdanning, for å imøtekomme kompetansebehovet i regionen.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

Skolene støtter fylkesdirektørens forslag om å opprette helsearbeiderfag (MFY-læreplaner) ved Fosen vgs og vg1 Helse- og oppvekstfag, samt vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag ved Johan Bojer gs. Når det gjelder opplæring for voksne i kokk og servitørfaget er det en ide å også legge det til Fosen vgs, da det er størst behov for kokker i distriktene. Fosen vgs har fasiliteter og ledig kapasitet ved programområde for restaurant og matfag. Når det gjelder opplæring/ oppfølging av voksne som etter hvert ønsker betongfaget, vil det være gunstig å vurdere i tilknytning til Åfjord vgs som har både arealer og utstyr for vg2 Betong og mur.

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Fagskoletilbud bør gjenspeile regional næringsstruktur. For Fosen-regionen er det behov for tilbud innen havbruk, vindkraft og industri.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Fosen videregående forutsetter at bygging av permanent bygg flyfag gjennomføres etter de planer som er lagt og godkjent av Luftfartstilsynet. Planene for arealer til vg2 Tømrer må også realiseres, slik at det står ferdig til høsten 2025. Det er jevnt over gode søkertall til Bygg og anleggsteknikk ved skolen og det er også en av de næringene i Ørland som tar inn mest lærlinger. Kommentarer til elevtall og elevtallsutvikling: Fra høringen: Antall 16 18 åringer i Åfjord kommune hadde sin topp rundt 2010, og har gått ned siden. I 2027 er antallet 16 18 åringer nede i 105. Fra 2027 øker antallet 16 18 åringer til 150 i 2036. Det faller deretter til rundt 130 i 2039. Åfjord vgs har hvert år i snitt 30 elever fra andre deler av fylkeskommunen. Årsaken er blant annet at skolen er 1 av 3 skoler i fylkeskommunen som tilbyr vg2 Anleggsteknikk. Disse elevene, samt elever som ønsker vg2 Mur og betong (1 av 6 skoler i TRFK) eller vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag (tilbys ikke på Fosen vgs.) vil fremdeles bidra til å høyere elevtall ved Åfjord vgs framover i tid, enn om man utelukkende skal beregne elevtall utfra grunnskolors avgangskull. Antall flyktninger vil også virke inn på elevtall. Inneværende år har Åfjord vgs. 6 ukrainske elever. Skolen har fått informasjon om at det vil komme flere fremover. Ved Johan Bojer vgs. er det også 6 ukrainske elever inneværende år. I grunnskolen i Indre Fosen kommune er det 46 ukrainske elever, og kommunen skal også ta imot flere ukrainske flyktninger. Fosen vgs vil i årene frem til 2035 ha en økning i elevtallet på grunn av større kull fra grunnskolen. Skolen har etter stor elevtallsnedgang i perioden 2007 – 2022, nå fått en tilbudsstruktur som er tilpasset elevtallet og arbeidslivet i kommunen. Det økte antallet elever fremover, bør løses med å ta inn flere elever på restaurant og matfag, studieforbereidende og idrettsfag. Det vil også gjøre driften av skolen mer økonomisk bærekraftig. I forbindelse med planleggingen av tilbudsstrukturen ved nye Johan Bojer vgs, vedtok fylkestinget at det skulle utvikles et tilbud i samarbeid med lokalt næringsliv. Næringslivet responderte med et ønske om et fireårig løp innenfor Yrkes- og studiekompetanse (YSK) innenfor teknologi- og industrifagene med oppstart høsten 2023. I samarbeid med NiTr avd. Indre Fosen fikk skolen opp en solid base med interesserte bedrifter. Søkingen ble dessverre for lav til at tilbudet kunne starte opp. Samarbeidsbedrifter i regionen ønsker fortsatt at YSK skal tilbys ved Johan Bojer vgs. neste høst. Vi ber derfor om at tilbudet lyses ut på nytt skoleåret 2024-25.

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn STADSBYGD BÅTSENTER AS

Gruppenavn

Kontaktperson Gry Ingrid Ellevset

Utfyllers navn Gry Ingrid Ellevset

Referansenummer 1100929

Innsendt dato 16.10.2023 22:19

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Tettere samarbeid kan være bra.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Er sterkt i mot å flytte bilfag fra Bjugn til Åfjord. Årsaken til det er at det er at det allerede er et godt fungerende tilbud i Bjugn. Med et godt utstyrt verksted og et god kompetanse innen bilfag. Et godt samarbeid med lokalt næringsliv er det også, å ikke minst nærheten til næringen. Bjugn er mer sentralt, nærheten til Brekstad og hurtigbåt forbindelse til Trondheim. At bilfag er på samme skole som flyfag kan skape økt rekruttering til bilfag.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Innsparingstiltak, det tenkes ikke spesielt framtidsrettet. Det er stor etterspørsel etter fagfolk i Norge. Det har det vært i mange år. Vi trenger flere elever som tar yrkesfag ikke studiespes.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Sats på ungdommen! Så de voksne. Bruk ressurser på å få ungdommen i skole og ut i arbeidslivet.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn Utdanningsforbundet ved Fosen videregående skole

Kontaktperson Trine Gran

Utfyllers navn Trine Gran

Referansenummer 1101626

Innsendt dato 20.10.2023 12:39

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi støtter IKKE forslaget om en samorganisering av Fosen videregående skole og Åfjord videregående skole. En administrativ samorganisering vil være negativ for lederskap og drift av de to skolene, da forslaget innebærer at rektor må dele tilstedeværelsen sin på to steder. Rektor vil dermed oppleves å være lite tilgjengelig for elever og ansatte i skolehverdagen, noe som går ut over effektiviteten og fellesskapet som må være på skolene. Klubben kan heller ikke se at det er noen særlig innsparing av å slå sammen ledelsen ved de to skolene. En administrativ sammenslåing vil for enkelte ansatte innebære i praksis å kunne få to arbeidssteder å møte opp på, noe som er svært lite ønskelig. Det er ca. 45 km mellom skolene, og oppmøte på to skoler i løpet av uka, kanskje på samme arbeidsdag, vil være krevende for den enkelte når det gjelder både tid og krefter, og det vil også utløse en del transportutgifter for fylkeskommunen. Skolene bør ha et tilbud som gjenspeiler elevgrunnet for skolen. Nærskole-prinsippet bør gjelde for vg1-elever. Ved Fosen videregående skole er det i dag ingen stor andel av vg1-elever som har hjemstedsadresse i Åfjord. Når det i høringsforslaget vurderes å samorganisere to skoler i regionen, hevder vi at det vil være et minst like aktuelt alternativ å vurdere en felles organisering av Åfjord vgs. og Johan Bojer vgs. Tiden det tar å kjøre mellom Å - Vanvikan er temmelig lik kjøretiden mellom Å - Bjugn, og det er en større jevnbyrdighet mellom Åfjord vgs. og Johan Bojer vgs. i størrelse og elevtall enn mellom Åfjord vgs. og Fosen vgs.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Vi støtter IKKE utdanningsdirektørens vurdering om en flytting av Vg2 kjøretøy til Åfjord videregående skole. Det vil være et brudd med regelen om at et Vg1-tilbud på en skole skal kunne videreføres i et Vg2-tilbud på samme skole. Elevene på Vg2 Kjøretøy har i all hovedsak hjemstedsadresse i Ørland, og elevtallet på Vg1 TIP og Vg2 Kjøretøy har vært stabilt høyt de siste skoleårene. Forslaget representerer ikke noen reell innsparing. Fosen videregående har faglig kompetanse og et verksted som er oppgradert og vel tilpasset undervisningen på Vg2 Kjøretøy. Åfjord videregående skole har ikke undervisningslokaler for Vg2 Kjøretøy, og en flytting av tilbudet til Åfjord vil påføre fylkeskommunen relativt store investeringsutgifter. Vg1 TIP og Vg2 Kjøretøy ved Fosen videregående skole har et stabilt og godt samarbeid med næringslivet i Ørland. I kommunen finnes det mer enn ti verksted som tar imot elever på YFF-praksis, og bransjen er helt avhengig av å

kunne rekruttere nye medarbeidere i form av lærlinger fra skolen. Skolen har også et samarbeid med Ørland flystasjon. Vi kan IKKE støtte forslaget om å redusere antallet plasser på yrkesfag for i stedet å øke kapasiteten på studiespesialisering. Å kutte i yrkesfag for å styrke studiespesialisering er ikke et riktig grep. Yrkesfag er dyrere å drifte enn studiespesialisering, men både offentlig sektor og næringsliv tar store deler av kostnadene i læretida til elevene på yrkesfag. Vi har erfart at det som regel går mindre bra faglig med elever som egentlig ønsket seg inn på et yrkesfag, men som tvinges til å starte på studiespesialisering. Umotiverte elever er negativt for læringsmiljøet i klassen, de dropper ofte ut eller går ut med et vitnemål med fag som ikke er bestått, og et omvalg tvinger seg fram før eller senere. Arbeidslivet etterspør fagutdannet arbeidskraft. Ungdom som får bo i hjemdistriktet mens de tar fagutdanning, skaffer seg ofte jobb og bosetter seg i samme region etter endt utdanning. Ungdom som går ut med studiekompetanse fra skoler i distriktet og som reiser ut for å ta lengre studier, har ikke en tilsvarende tendens til å bosette seg i hjemregionen etter endt utdanning. Det må finnes tilbud både om yrkesfaglige og studieforbereidende utdanningsprogram på skolene i regionene, men å dekke lærer-, lege- og sykepleiermangelen ved å tvinge flere distriktsungdommer inn på studiespesialisering er ingen hurtigløsning på problemet, men bare pynting på et trist spareforslag, slik klubben ser det.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Det vil være en falitt for kvaliteten på opplæringen i videregående skole hvis det legges opp til å erstatte dagens klasseromsundervisning med et stort innslag av nettskole i fag med få elever på skolene rundt om på fylket. Erfaringsvis fungerer heldigital undervisning dårlig, fordi denne type undervisning fordrer en motivasjon og selvstendighet i læringsarbeidet som de fleste elever i videregående skole ikke greier å mobilisere. Ved vanlig klasseromsundervisning kan læreren i langt større grad motivere og støtte eleven, og eleven får en tilhørighet både faglig og sosialt i klasserommet og i skolehverdagen som gjør at eleven ser det positive i å møte opp på skolen. Det er forferdelig hvis faglærerne på en skole blir erstattet med en skjerm og tilfeldige arbeidsledere som skal passe på elevene. Det er uheldig at skolene må legge opp til ordninger som fungerer dårlig og som utarmer fag- og læringsmiljøene på skolene. Hvis det blir slik at små skoler skal kjennetegnes av utstrakt bruk av nettskole i stedet for klasseromsundervisning, vil et enda større innsøkingstrykk på skoleplassene i byene være å forvente.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Høringsinstans

Skolenavn Åfjord videregående skole

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktperson Lise Henriksen

Utfyllers navn Lise Henriksen

Referansenummer 1099914

Innsendt dato 09.10.2023 16:06

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Fosen-regionen er positiv til mer skreddersøm, men det er viktig at elevene går et ordinært VG1-løp først. Dette vil blant annet redusere faren for omvalg. Det bør dessuten dreie seg om et begrenset antall, slik at det ikke går på bekostning av elevgrunnet ved de videregående skolene. Det bør dessuten kun være de programområdene der det mangler lokale tilbud.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det er viktig å gjøre klare prioriteringer. Ostehøvelprinsippet vil forringe kvaliteten på opplæringen i hele fylkeskommunen.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolene må ha fleksible arealer for å ivareta fremtidige behov, f.eks. ny opplæringslov, fullføringsreformen osv.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Vi stiller oss positive

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Det er store muligheter for å legge til rette for det på Fosen.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning

(fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Samarbeidet bør organiseres av de tre ressursentrene for voksenopplæring ved de videregående skolene, som en naturlig del av studiesenteret på Fosen.

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler. Erfaringer fra Johan Bojer vgs. viser at organisatorisk sammenslåing kan være utfordrende. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen viste utfordringer med god nok kommunikasjon på tvers av skolestedene, og opplevelsen av lite tilstedeværelse av ledelse. Med tanke på at store deler av denne tidsperioden var under koronapandemien, så var ledelsen til stede, men ikke i Leksvik og Rissa samtidig. Mye av leders tid ble brukt til administrasjon og koordineringsoppgaver, på bekostning av ledelse og pedagogisk utviklingsarbeid. For at en samorganisering av skolesteder skal føre til reelle innsparinger, må man legge opp til sammenslåing av en del undervisningsgrupper. Dette vil bli både kostnadskrevende og vanskelig å gjennomføre, først og fremst på grunn av lang avstand og manglende kollektivtransport. Det er ca. 45 km mellom skolestedene, og reise med buss beregnes til ca. 50 minutter hver vei. Fosen vgs og Åfjord vgs har allerede fordelt alle yrkesfaglige programområder på vg2 mellom de to skolene. Fordelingen ser slik ut: Åfjord vgs: Vg2 Betong og mur Vg2 Barne- og ungdomsarbeider Vg2 Industriteknologi Vg2 Anleggsteknikk Fosen vgs: Vg2 Tømrer Vg2 Helsefagarbeider Vg2 Kjøretøy Vg2 Kokk og servitørfag Vg2 Automatisering Vg2 Datateknologi og elektronikk Vg2 Elenergi og ekom Vg2 Flyfag Mulig innsparing gjennom fordeling av programområder er dermed allerede tatt inn. Når det gjelder vg1-tilbudet er situasjonen i dag at elever som ønsker å bo hjemme i den nordlige delen av regionen kun har 4 ulike programområder å velge mellom ved Åfjord vgs. Tilbudet må anses som et minimum om skolen skal kunne betraktes som et reelt alternativ. Om en samorganisering på enkeltfag-nivå skal føre til innsparing må elever transporteres mellom skolene, slik at de blir fysisk til stede i samme klasserom. Digitalundervisning/ undervisning der faglærer ikke er fysisk til stede, krever uansett at en lærer er til stede for klasseledelse og oppfølging i det andre klasserommet. Det vil derfor ikke være reell innsparingsmulighet i dette. Om man skal tenke seg en fysisk forflytning av elever mellom de to skolestedene, vil en andel av elevene ved Åfjord vgs vil få inntil 11-timer skoledag. Inntil 4 av timene vil være transport. En andel av elevene ved Åfjord vgs dagpendler allerede inntil 2,5 timer per dag i dag. Ytterligere reisetid mellom 2 skolesteder (50 min hver veg) vil komme som tilleggsbelastning på en allerede lang reisevei for flere av elevene. Det samme gjelder for enkelte av elevene som går ved Fosen vgs, hvis de skal pendle til Åfjord vgs. Åfjord vgs har komprimert dag med kun 7 skoletimer i sin skoledag. Dette gjøres for å spare kostnader til skoleskyss med noe samkjøring med rutebuss på morgen og samkjøring med grunnskole på ettermiddag. Om elever skal skysses mellom skolene en gang i løpet av dagen, må Åfjord vgs utvide sin skoledag med inntil 2 timer for å klare å oppfylle kravet til timetall. En utvidelse av skoledagen for Åfjord vgs vil kreve ekstra skoleskyss til Steinsdalen, Sør-Roan, Linesøya, Stordalen, Sjørdal og Lauvøya. I tillegg vil det påløpe kostnader til transport mellom skolestedene på grunn av manglende kollektivtransport. Behov for transport i forbindelse med samorganisering vil føre til betydelige ekstra kostnader, og samtidig virke negativt inn på miljøet. Timeplaner må også samkjøres. På grunn av at begge skoler er avhengige av å leie halltid til undervisning i kroppsøving, og at begge skolene deler halltid med grunnskoler, er det i utgangspunktet krevende å legge timeplan for hver av skolene hver for seg.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Vg2 Kjølretøy. De gamle verkstedene ved Åfjord er revet og det er bygd nye. Det nye verkstedet for vg2 Industriteknologi er kun dimensjonert og utstyrt for dette programområdet. Åfjord vgs har derfor ikke lenger tilstrekkelig verkstedareal for å ta inn elever på vg2 Kjølretøy uten at det bygges på. Fosen videregående har verksted, utstyret, elever og lærere. Vg2 kjølretøy er det eneste tilbudet Fosen vgs har for elever på vg1 Teknologi- og industrifag. Fosen vgs bør også satse på å rekruttere flere elever til vg2 Kjølretøy fra vg1 Elektro og datateknologi, da det høsten 2023 ble utvidet til 2 klasser. Vi ser det som lite innsparende at fylkeskommunen skal bygge nye verksteder for vg2 Kjølretøy i Åfjord, når det allerede er et verksted på Fosen vgs.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Ang. reduksjon yrkesfag. Det er regionalt stort behov for fagarbeidere. Per i dag går 70% av elevene i region Fosen yrkesforberedende og 30% studieforberedende. Det er viktig for Fosen-regionen å opprettholde denne fordelingen for å tilfredsstille arbeidslivets behov. Næringsforeningen i Trondheimsregionen avd. Indre Fosen (NiTr) gjennomførte en kompetansekartlegging i forbindelse med tilbudsplanleggingen ved Johan Bojer vgs. i Vanvikan. Dette for at tilbudsstrukturen skulle tilpasses arbeidslivets behov. Det er gjennomført ytterligere to kompetansekartlegginger, den siste nå høsten 2023. Kartleggingen viser, som i tidligere kartlegginger, at behovet for fagarbeidere er meget stort. For eksempel er 25% av sysselsatte både i industrien og i helse over 55 år. Dette er viktige data i framtidig tilbudsplanlegging.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Når det gjelder samarbeid om fellesfag for oppfylling av fellesfagklasser på skoler, høres forslaget i teorien lurt ut. Store avstander og lite korresponderende kollektivtransport vil imidlertid gjøre dette utfordrende i praksis. Det er avgjørende at de videregående skolene kan tilby ulike etter- og videreutdanningstilbud for å: - Imøtekomme kompetansebehovet - Sikre og beholde skolens fagkompetanse ved elevnedgang

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

Skolene støtter fylkesdirektørens forslag om å opprette helsearbeiderfag (MFY-læreplaner) ved Fosen vgs og vg1 Helse- og oppvekstfag, samt vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag ved Johan Bojer vgs. Når det gjelder opplæring for voksne i kokk og servitørfaget er det en ide å også legge det til Fosen vgs, da det er størst behov for kokker i distriktene. Fosen vgs har fasiliteter og ledig kapasitet ved programområde for restaurant og matfag. Når det gjelder Helsearbeiderfaget (MFY-plan) oppleves det som utfordrende at enkeltkommune i samarbeid med AOF kjører eget kurs i kommunal regi. Dette kan undergrave regiontilbudet i voksenopplæringa.

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Fagskoletilbud bør gjenspeile regional næringsstruktur. For Fosen-regionen er det behov for tilbud innen havbruk, vindkraft og industri.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Kommentarer til elevtallsutvikling frem i tid: Fra høringen: Antall 16 18 åringer i Åfjord kommune hadde sin topp rundt 2010, og har gått ned siden. I 2027 er antallet 16 18 åringer nede i 105. Fra 2027 øker antallet 16 18 åringer til 150 i 2036. Det faller deretter til rundt 130 i 2039. Åfjord har

hvert år i snitt 30 elever fra andre deler av fylkeskommunen. Årsaken er blant annet at skolen er 1 av 3 skoler i fylkeskommunen som tilbyr vg2 Anleggsteknikk. Disse elevene, samt elever som ønsker vg2 Mur og betong (1 av 6 skoler i TRFK) eller vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag (tilbys ikke på Fosen vgs.) vil fremdeles bidra til å stabilisere elevtall i Åfjord framover i tid. Antall flyktninger vil også virke inn på elevtall. Inneværende år har Åfjord vgs. 6 ukrainske elever. Skolen har fått informasjon om at det vil komme flere fremover. Ved Johan Bojer vgs. er det også 6 ukrainske elever inneværende år. I grunnskolen i Indre Fosen kommune er det 46 ukrainske elever, og kommunen skal også ta imot flere ukrainske flyktninger. Fosen vgs vil i årene frem til 2035 ha en økning i elevtallet på grunn av større kull fra grunnskolen. Skolen har etter stor elevtallsnedgang i perioden 2007 – 2022, nå fått en tilbudsstruktur som er tilpasset elevtallet og arbeidslivet i kommunen. Det økte antallet elever fremover, bør løses med å ta inn flere elever på restaurant og matfag, studieforbereidende og idrettsfag. Det vil også gjøre driften av skolen mer økonomisk bærekraftig. I forbindelse med planleggingen av tilbudsstrukturen ved nye Johan Bojer vgs, vedtok fylkestinget at det skulle utvikles et tilbud i samarbeid med lokalt næringsliv. Næringslivet responderte med et ønske om et fireårig løp innenfor Yrkes- og studiekompetanse (YSK) innenfor teknologi- og industrifagene med oppstart høsten 2023. I samarbeid med NiTr avd. Indre Fosen fikk skolen opp en solid base med interesserte bedrifter. Søkingen ble dessverre for lav til at tilbudet kunne starte opp. Samarbeidsbedrifter i regionen ønsker fortsatt at YSK skal tilbys ved Johan Bojer vgs. neste høst. Vi ber derfor om at tilbudet lyses ut på nytt skoleåret 2024-25.

Høringsinstans

Skolenavn Åfjord videregående skole

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktperson Lise Henriksen

Utfyllers navn Lise Henriksen

Referansenummer 1100043

Innsendt dato 10.10.2023 13:53

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Fosen-regionen er positiv til mer skreddersøm, men det er viktig at elevene går et ordinært VG1-løp først. Dette vil blant annet redusere faren for omvalg. Det bør dessuten dreie seg om et begrenset antall, slik at det ikke går på bekostning av elevgrunnet ved de videregående skolene. Det bør dessuten kun være de programområdene der det mangler lokale tilbud.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det er viktig å gjøre klare prioriteringer. Ostehøvelprinsippet vil forringe kvaliteten på opplæringen i hele fylkeskommunen.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolene må ha fleksible arealer for å ivareta fremtidige behov, med tanke på ny opplæringslov, fullføringsreformen m.m.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Vi stiller oss positive.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Det er store muligheter for å legge til rette for det på Fosen.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning

(fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Samarbeidet bør organiseres av de tre ressursentrene for voksenopplæring ved de videregående skolene, som en naturlig del av studiesenteret på Fosen.

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler. Erfaringer fra Johan Bojer vgs. viser at organisatorisk sammenslåing kan være utfordrende. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen viste utfordringer med god nok kommunikasjon på tvers av skolestedene, og opplevelsen av lite tilstedeværelse av ledelse. Med tanke på at store deler av denne tidsperioden var under koronapandemien, så var ledelsen til stede, men ikke i Leksvik og Rissa samtidig. Mye av leders tid ble brukt til administrasjon og koordineringsoppgaver, på bekostning av ledelse og pedagogisk utviklingsarbeid. For at en samorganisering av skolesteder skal føre til reelle innsparinger, må man legge opp til sammenslåing av en del undervisningsgrupper. Dette vil bli både kostnadskrevende og vanskelig å gjennomføre, først og fremst på grunn av lang avstand og manglende kollektivtransport. Det er ca. 45 km mellom skolestedene, og reise med buss beregnes til ca. 50 minutter hver vei. Mange elever pendler allerede lange avstander mellom hjem og skole. Fosen vgs og Åfjord vgs har i dag fordelt alle yrkesfaglige programområder på vg2 mellom de to skolene. Fordelingen ser slik ut: Åfjord vgs: Vg2 Betong og mur Vg2 Barne- og ungdomsarbeider Vg2 Industriteknologi Vg2 Anleggsteknikk Fosen vgs: Vg2 Tømrer Vg2 Helsefagarbeider Vg2 Kjøretøy Vg2 Kokk og servitørfag Vg2 Elenergi og ekom Vg2 Flyfag Mulig innsparing gjennom fordeling av programområder er dermed allerede tatt inn. Når det gjelder vg1-tilbudet er situasjonen i dag at elever som ønsker å bo hjemme i den nordlige delen av Fosen-regionen kun har 4 ulike programområder å velge mellom ved Åfjord vgs. Tilbudet må anses som et minimum om skolen skal kunne betraktes som et reelt alternativ. Om en samorganisering på enkeltfag-nivå skal føre til innsparing må elever transporteres mellom skolene, slik at de blir fysisk til stede i samme klasserom. Digitalundervisning/ undervisning der faglærer ikke er fysisk til stede, krever at en annen lærer er til stede for klasseledelse og oppfølging i det andre klasserommet. Det vil derfor ikke være reelle innsparingsmuligheter i digital undervisning. Om man skal tenke seg en fysisk forflytning av elever mellom de to skolestedene, vil en andel av elevene ved Åfjord vgs vil få inntil 11-timer skoledag. Mer enn 4 av timene vil være transport. En andel av elevene ved Åfjord vgs dagpendler allerede inntil 2,5 timer per dag i dag. Ytterligere reisetid mellom 2 skolesteder (50 min hver veg) vil komme som tilleggsbelastning. Det samme gjelder for enkelte av elevene som går ved Fosen vgs, hvis de skal pendle til Åfjord vgs. Åfjord vgs har komprimert dag med kun 7 skoletimer i sin skoledag. Dette gjøres for å spare kostnader til skoleskyss med noe samkjøring med rutebuss på morgen og samkjøring med grunnskole på ettermiddag. Om elever skal skysses mellom skolene en gang i løpet av dagen, må Åfjord vgs utvide sin skoledag med inntil 2 timer for å klare å oppfylle kravet til timetall. En utvidelse av skoledagen for Åfjord vgs vil kreve ekstra skoleskyss til Steinsdalen, Sør-Roan, Linesøya, Stordalen, Sjørdal og Lauvøya. I tillegg vil det påløpe kostnader til transport mellom skolestedene på grunn av manglende kollektivtransport. Behov for transport i forbindelse med samorganisering vil føre til betydelige ekstra kostnader, og samtidig virke negativt inn på miljøet. Timeplaner må også samkjøres mellom skolene. Skoleskyss og leie av Halltid til kroppsøving vil gjøre dette svært vanskelig. Ingen av skolene har eget areal til undervisning i kroppsøving, og begge skoler sambruker derfor kommunal Hall med grunnskolene.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Vg2 Kjøretøy. De gamle verkstedene ved Åfjord er revet, og det er nå bygd nye verksteder. Det nye verkstedet for Teknologi og industrifag er tilpasset vg1 TIF og vg2 Industriteknologi. Åfjord vgs har derfor ikke lenger tilstrekkelig verkstedareal til å ta inn elever på vg2 Kjøretøy uten at det bygges et tilbygg. Fosen videregående har verksted, utstyret, elever og lærere. Vg2 kjøretøy er det eneste tilbudet Fosen vgs har for elever på vg1 Teknologi- og industrifag. Fosen vgs bør også satse på å rekruttere flere elever til vg2 Kjøretøy fra vg1 Elektro og datateknologi, da det høsten 2023 ble utvidet til 2 klasser. Vi ser det som lite innsparende at fylkeskommunen skal bygge nye verksteder for vg2 Kjøretøy i Åfjord, når det allerede er et verksted på Fosen vgs.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Ang. reduksjon yrkesfag. Det er regionalt stort behov for fagarbeidere. Per i dag går 70% av elevene i region Fosen yrkesforberedende og 30% studieforberedende. Det er viktig for Fosen-regionen å opprettholde denne fordelingen for å tilfredsstille arbeidslivets behov. Næringsforeningen i Trondheimsregionen avd. Indre Fosen (NiTr) gjennomførte en kompetansekartlegging i forbindelse med tilbudsplanleggingen ved Johan Bojer vgs. i Vanvikan. Dette for at tilbudsstrukturen skulle tilpasses arbeidslivets behov. Det er gjennomført ytterligere to kompetansekartlegginger, den siste nå høsten 2023. Kartleggingen viser, som i tidligere kartlegginger, at behovet for fagarbeidere er meget stort. For eksempel er 25% av sysselsatte både i industrien og i helse over 55 år. Dette er viktige data i framtidig tilbudsplanlegging.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Foreslåtte tilbud støttes. Store avstander og lite korresponderende kollektivtransport, familieliv og jobb vil imidlertid gi utfordringer med å delta i ordinære løp. Det er avgjørende at de videregående skolene kan tilby fleksibel opplæring både på grunnkompetanse og etter- og videreutdanning, for å imøtekomme kompetansebehovet i regionen.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

Skolene støtter fylkesdirektørens forslag om å opprette helsearbeiderfag (MFY-læreplaner) ved Fosen vgs og vg1 Helse- og oppvekstfag, samt vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag ved Johan Bojer vgs. Når det gjelder opplæring for voksne i kokk og servitørfaget er det en ide å også legge det til Fosen vgs, da det er størst behov for kokker i distriktene. Fosen vgs har fasiliteter og ledig kapasitet ved programområde for restaurant og matfag. Når det gjelder Helsearbeiderfaget (MFY-plan) oppleves det som utfordrende at enkeltkommune i samarbeid med AOF kjører eget kurs i kommunal regi. Dette kan undergrave regiontilbudet i voksenopplæring. For å sikre rekruttering og nødvendig kompetanse i regionen, bør det i tillegg legges til rette for nødvendig oppfølging/ opplæring for de som ønsker praksiskandidatordning.

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Fagskoletilbud bør gjenspeile regional næringsstruktur. For Fosen-regionen er det behov for tilbud innen havbruk, vindkraft og industri.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Kommentarer til elevtallsutvikling frem i tid. Fra høringen: Antall 16 18 åringer i Åfjord kommune hadde sin topp rundt 2010, og har gått ned siden. I 2027 er antallet 16 18 åringer nede i 105. Fra

2027 øker antallet 16 18 åringer til 150 i 2036. Det faller deretter til rundt 130 i 2039. Åfjord har hvert år i snitt 30 elever fra andre deler av fylkeskommunen. Årsaken er blant annet at skolen er 1 av 3 skoler i fylkeskommunen som tilbyr vg2 Anleggsteknikk. Disse elevene, samt elever som ønsker vg2 Mur og betong (1 av 6 skoler i TRFK) eller vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag (tilbys ikke på Fosen vgs.) vil fremdeles bidra til å stabilisere elevtall i Åfjord framover i tid. Antall flyktninger vil også virke inn på elevtall. Inneværende år har Åfjord vgs. 6 ukrainske elever. Skolen har fått informasjon om at det vil komme flere fremover. Ved Johan Bojer vgs. er det også 6 ukrainske elever inneværende år. I grunnskolen i Indre Fosen kommune er det 46 ukrainske elever, og kommunen skal også ta imot flere ukrainske flyktninger. Fosen vgs vil i årene frem til 2035 ha en økning i elevtallet på grunn av større kull fra grunnskolen. Skolen har etter stor elevtallsnedgang i perioden 2007 – 2022, nå fått en tilbudsstruktur som er tilpasset elevtallet og arbeidslivet i kommunen. Det økte antallet elever fremover, bør løses med å ta inn flere elever på restaurant og matfag, studieforberedende og idrettsfag. Det vil også gjøre driften av skolen mer økonomisk bærekraftig. I forbindelse med planleggingen av tilbudsstrukturen ved nye Johan Bojer vgs, vedtok fylkestinget at det skulle utvikles et tilbud i samarbeid med lokalt næringsliv. Næringslivet responderte med et ønske om et fireårig løp innenfor Yrkes- og studiekompetanse (YSK) innenfor teknologi- og industrifagene med oppstart høsten 2023. I samarbeid med NiTr avd. Indre Fosen fikk skolen opp en solid base med interesserte bedrifter. Søkingen ble dessverre for lav til at tilbudet kunne starte opp. Samarbeidsbedrifter i regionen ønsker fortsatt at YSK skal tilbys ved Johan Bojer vgs. neste høst. Vi ber derfor om at tilbudet lyses ut på nytt skoleåret 2024-25.

Høringsinstans

Skolenavn Åfjord videregående skole

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktperson Lise Henriksen

Utfyllers navn Lise Henriksen

Referansenummer 1101351

Innsendt dato 19.10.2023 10:34

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Fosen-regionen er positiv til mer skreddersøm, men det er viktig at elevene går et ordinært VG1-løp først. Dette vil blant annet redusere faren for omvalg. Det bør dreie seg om et begrenset antall, slik at det ikke går på bekostning av elevgrunnlaget ved de videregående skolene. Det bør kun være de programrådene der det mangler lokale tilbud.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler. Nærmere utdyping er gitt i svar for Fosen-regionen.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Det er viktig å gjøre klare prioriteringer. Ostehøvelprinsippet vil forringe kvaliteten på opplæringen i hele fylkeskommunen.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Skolene må ha fleksible arealer for å ivareta fremtidige behov, med tanke på ny opplæringslov, fullføringsreformen m.m.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Vi stiller oss positive.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Det er store muligheter for å legge til rette for det på Fosen. Skolene har et etablert og tett samarbeid med næringsliv og kommuner.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

Samarbeidet bør organiseres av de tre ressursentrene for voksenopplæring ved de videregående skolene, som en naturlig del av studiesenteret på Fosen.

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Vi stiller spørsmål ved påstanden om muligheter for økt kvalitet i opplæringen ved organisatorisk sammenslåing av skoler. Erfaringer fra Johan Bojer vgs. viser at organisatorisk sammenslåing kan være utfordrende. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen viste utfordringer med god nok kommunikasjon på tvers av skolestedene, og opplevelsen av lite tilstedeværelse av ledelse. Med tanke på at store deler av denne tidsperioden var under koronapandemien, så var ledelsen til stede, men ikke i Leksvik og Rissa samtidig. Mye av leders tid ble brukt til administrasjon og koordineringsoppgaver, på bekostning av ledelse og pedagogisk utviklingsarbeid. For at en samorganisering av skolesteder skal føre til reelle innsparinger, må man det være mulig å fordele programområder og/ eller sammenslå noen undervisningsgrupper fra begge skoler. Fosen vgs og Åfjord vgs har i dag fordelt samtlige yrkesfaglige programområder på vg2 mellom skolene. Fordelingen ser slik ut: Åfjord vgs: Vg2 Betong og mur Vg2 Barne- og ungdomsarbeider Vg2 Industriteknologi Vg2 Anleggsteknikk Fosen vgs: Vg2 Tømrer Vg2 Helsefagarbeider Vg2 Kjøretøy Vg2 Kokk og servitørfag Vg2 Elenergi og ekom Vg2 Flyfag Mulig innsparing gjennom fordeling av programområder er dermed allerede tatt inn. Når det gjelder vg1-tilbudet er situasjonen i dag at elever som ønsker å bo hjemme i den nordlige delen av Fosen-regionen kun har 4 ulike programområder å velge mellom ved Åfjord vgs. Tilbudet må anses som et minimum om skolen skal kunne betraktes som et reelt alternativ. Å klare å slå sammen undervisningsgrupper fra begge skoler vil ikke være gjennomførbart. Om en samorganisering på enkeltfag-nivå skal føre til innsparing må elever transporteres mellom skolene, slik at de blir fysisk til stede i samme klasserom. Digitalundervisning/ undervisning der faglærer ikke er fysisk til stede, krever uansett at det er lærer til stede i begge klasserom for klasseledelse og oppfølging. Det vil ikke være reelle innsparingsmuligheter i digital undervisning, så lenge det ikke dreier seg om meget motiverte og selvgående elever. Det er ca. 45 km mellom skolestedene, og reise med buss beregnes til ca. 50 minutter hver vei. Kollektivtransport mangler. Om man skal tenke seg en fysisk forflytning av elever mellom de to skolestedene, vil en andel av elevene ved Åfjord vgs vil få inntil 11-timer skoledag. Mer enn 4 av timene vil være transport. En andel av elevene ved Åfjord vgs dagpendler allerede inntil 2,5 timer per dag i dag. Ytterligere reisetid mellom 2 skolesteder (50 min hver veg) vil komme som tilleggsbelastning. Det samme gjelder for enkelte av elevene som går ved Fosen vgs, hvis de skal pendle til Åfjord vgs. Konsekvenser for skoleskyss: Åfjord vgs har komprimert dag med kun 7 skoletimer i sin skoledag. Dette gjøres for å spare kostnader til skoleskyss. Det er noe samkjøring med rutebuss på morgen og samkjøring med grunnskole på ettermiddag. Om elever skal skysses mellom skolene en gang i løpet av dagen, må Åfjord vgs utvide sin skoledag med inntil 2 timer for å klare å oppfylle kravet til timetall. En utvidelse av skoledagen for Åfjord vgs vil kreve ekstra skoleskyss til Steinsdalen, Sør-Roan, Linesøya, Stordalen, Sjørdal og Lauvøya. I tillegg vil det påløpe kostnader til transport mellom skolestedene på grunn av manglende kollektivtransport. Behov for transport i forbindelse med samorganisering vil føre til betydelige ekstra kostnader, og samtidig virke negativt inn på miljøet. Timeplaner må også samkjøres mellom skolene. Per i dag ser vi ikke at dette vil være mulig. Skoledagen ved Fosen vgs og Åfjord vgs har ulik lengde. Dette har med samkjøring av skoleskyss å gjøre. I tillegg er det en utfordring for timeplanlegging at begge skoler avhengige av å

leie arealer til faget kroppsøving av kommunene. Hall-tid deles med grunnskoler på begge steder. Timeplanen låses i stor grad av dette på begge skoler.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

De gamle verkstedene ved Åfjord er revet, og det er nå bygd nye verksteder. Det nye verkstedet for vg2 er tilpasset vg2 Industriteknologi både når det gjelder areal og utstyr. Åfjord vgs har derfor ikke lenger tilstrekkelig verkstedareal til å ta inn elever på vg2 Kjøretøy, uten at det bygges et tilbygg. Fosen videregående har verksted, utstyret, elever og lærere. Vg2 kjøretøy er det eneste tilbudet Fosen vgs har for elever på vg1 Teknologi- og industrifag. Fosen vgs bør også satse på å rekruttere flere elever til vg2 Kjøretøy fra vg1 Elektro og datateknologi, da det høsten 2023 ble utvidet til 2 klasser. Vi ser det som lite innsparende at fylkeskommunen skal bygge nye verksteder for vg2 Kjøretøy i Åfjord, når det allerede er et verksted på Fosen vgs.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Det er regionalt stort behov for fagarbeidere. Per i dag går 70% av elevene i region Fosen yrkesforberedende og 30% studieforberedende. Det er viktig for Fosen-regionen å opprettholde denne fordelingen for å tilfredsstille arbeidslivets behov. Næringsforeningen i Trondheimsregionen avd. Indre Fosen (NiTr) gjennomførte en kompetansekartlegging i forbindelse med tilbudsplanleggingen ved Johan Bojer vgs. i Vanvikan. Dette for at tilbudsstrukturen skulle tilpasses arbeidslivets behov. Det er gjennomført ytterligere to kompetansekartlegginger, den siste nå høsten 2023. Kartleggingen viser, som i tidligere kartlegginger, at behovet for fagarbeidere er meget stort. For eksempel er 25% av sysselsatte både i industrien og i helse over 55 år. Dette er viktige data i framtidig tilbudsplanlegging.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Foreslåtte tilbud støttes. Store avstander og lite korresponderende kollektivtransport, familieliv og jobb vil imidlertid gi utfordringer med å delta i ordinære løp. For å sikre rekruttering og nødvendig kompetanse i regionen, bør man derfor i tillegg styrke arbeidet med oppfølging/ opplæring av de velger andre ordninger, som f.eks. praksiskandidatløp. Det er avgjørende at de videregående skolene kan tilby fleksibel opplæring både på grunnkompetanse og etter- og videreutdanning, for å imøtekomme kompetansebehovet i regionen.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsmatfaget, betongfaget og kokkfaget?

Skolene støtter fylkesdirektørens forslag om å opprette helsearbeiderfag (MFY-læreplaner) ved Fosen vgs og vg1 Helse- og oppvekstfag, samt vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag ved Johan Bojer vgs. Når det gjelder opplæring for voksne i kokk og servitørfaget er det en ide å også legge det til Fosen vgs, da det er størst behov for kokker i distriktene. Fosen vgs har fasiliteter og ledig kapasitet ved programområde for restaurant og matfag. Når det gjelder opplæring/ oppfølging av voksne som ønsker betongfaget, vil det være gunstig å vurdere i tilknytning til Åfjord vgs som har både arealer og utstyr for vg2 Betong og mur.

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Fagskoletilbud bør gjenspeile regional næringsstruktur. For Fosen-regionen er det behov for tilbud innen havbruk, vindkraft og industri.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Kommentarer til elevtall og elevtallsutvikling: Fra høringen: Antall 16 18 åringer i Åfjord kommune hadde sin topp rundt 2010, og har gått ned siden. I 2027 er antallet 16 18 åringer nede i 105. Fra 2027 øker antallet 16 18 åringer til 150 i 2036. Det faller deretter til rundt 130 i 2039. Åfjord vgs har hvert år i snitt 30 elever fra andre deler av fylkeskommunen. Årsaken er blant annet at skolen er 1 av 3 skoler i fylkeskommunen som tilbyr vg2 Anleggsteknikk. Disse elevene, samt elever som ønsker vg2 Mur og betong (1 av 6 skoler i TRFK) eller vg2 Barne- og ungdomsarbeiderfag (tilbys ikke på Fosen vgs.) vil fremdeles bidra til å høyere elevtall ved Åfjord vgs framover i tid, enn om man utelukkende skal beregne elevtall utfra grunnskolors avgangskull. Antall flyktninger vil også virke inn på elevtall. Inneværende år har Åfjord vgs. 6 ukrainske elever. Skolen har fått informasjon om at det vil komme flere fremover. Ved Johan Bojer vgs. er det også 6 ukrainske elever inneværende år. I grunnskolen i Indre Fosen kommune er det 46 ukrainske elever, og kommunen skal også ta imot flere ukrainske flyktninger. Fosen vgs vil i årene frem til 2035 ha en økning i elevtallet på grunn av større kull fra grunnskolen. Skolen har etter stor elevtallsnedgang i perioden 2007 – 2022, nå fått en tilbudsstruktur som er tilpasset elevtallet og arbeidslivet i kommunen. Det økte antallet elever fremover, bør løses med å ta inn flere elever på restaurant og matfag, studieforberedende og idrettsfag. Det vil også gjøre driften av skolen mer økonomisk bærekraftig. I forbindelse med planleggingen av tilbudsstrukturen ved nye Johan Bojer vgs, vedtok fylkestinget at det skulle utvikles et tilbud i samarbeid med lokalt næringsliv. Næringslivet responderte med et ønske om et fireårig løp innenfor Yrkes- og studiekompetanse (YSK) innenfor teknologi- og industrifagene med oppstart høsten 2023. I samarbeid med NiTr avd. Indre Fosen fikk skolen opp en solid base med interesserte bedrifter. Søkingen ble dessverre for lav til at tilbudet kunne starte opp. Samarbeidsbedrifter i regionen ønsker fortsatt at YSK skal tilbys ved Johan Bojer vgs. neste høst. Vi ber derfor om at tilbudet lyses ut på nytt skoleåret 2024-25.

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn ØRLAND KOMMUNE

Gruppenavn

Kontaktperson Kjetil By Rise

Utfyllers navn Kjetil By Rise

Referansenummer 1101332

Innsendt dato 19.10.2023 08:22

Hoveddel

1a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringstiltak?

Ørland kommune er positiv til muligheten for individuell tilpasning av opplæringsløpet siden dette kan innebære at behov fra næringslivet, og behov/ønsker hos den enkelte ungdom, kan innfris lokalt og i nærmiljøet selv om nærskolen ikke har dette tilbudet.

1b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?

Ørland kommune er kritisk til en organisatorisk sammenslåing av skoler som innebærer at rektor på den enkelte skole kan bestemme hvilket fysisk lærested som skal ha de forskjellige tilbudene. Tilbudsstrukturen ved det enkelte lærested bør vedtas etter en åpen høring som i dag, og være politiske beslutninger og et politisk ansvar. En organisatorisk sammenslåing for å utnytte administrative funksjoner er kommunen positiv til.

1c. Støtter høringsinstansen de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene?

Ørland kommune beklager at fylkeskommunen ønsker å redusere tilbudet til ungdommer i fylket. Kommunen er svært kritisk til forslaget om å legge ned 8 elevplasser på VG2 Kjøretøy. For Ørland kommune er det tre poenger som er svært viktige. 1.Nesten alle elever på VG2 Kjøretøy kommer fra Ørland. Det vil være svært uheldig hvis plassene flyttes da dette antakelig vil føre til at elevene enten velger et annet yrke eller at de søker seg til Trondheim. 2.Fosen videregående skole har svært høy kvalitet og gjennomføring på kjøretøy, og det vil være svært synd at det gode miljøet og de investeringene som er gjort på Fosen VGS forsvinner. 3.Det er i Ørland læreplassene og arbeidsplassene ligger. Per i dag er nesten aller verksted med merketilknytning i Ørland. I tillegg har Forsvaret behov for denne kompetansen. Ørland kommune mener at tilbudet innen kunstfagene ikke bør reduseres. Det er få skoler som tilbyr musikk, dans og drama, og dersom tilbudet reduseres fra fem til to skoler vil mange færre elever få dette tilbudet.

1d. Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på ne overføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?

Ørland kommune er positiv til at skolene ivaretar fleksibilitet til å gjennomføre individuelle tilpasninger. Fosen videregående skole bør være i stand til å ivareta dette, ikke minst på grunn av samlokalisering med folkebibliotek, kulturhus og ressurscenter.

1e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?

Ørland kommune mener den nye organiseringen er bedre enn den tidligere organiseringen med en koordinerende skole. Et sentralt opptak for voksne der skolene er likestilte og får tildelt plasser til elevene er en bedre løsning.

1f. Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?

Ørland kommune har ikke omfattende informasjon om mulighetene og behovet, men kommunen er klar over at det er flere bedrifter som har kompetansebehov som kan løses gjennom praksisplasser i en modulbasert ordning. Dette gjelder både offentlig og næringsliv.

1g. Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?

På Fosen er Fosen studiesenter etablert på alle skoler. Gjennom dette kan det tilbys fagskolepoeng. Spesielt innen blå næring kan kombinasjonen fagbrev utvides med fagskole, men også andre fagområder er aktuelle. Dette tilbudet må få mulighet til å videreføres på Fosen. Kommunen er også i dialog med Universitet og Høgskoler om mulighetene for å gjennomføre desentraliserte profesjonsutdanninger som barnehagelærer, lektor og andre. Slike tilbud kunne med fordel organiseres i samarbeid med de videregående skolene for å kunne utnytte kompetanse, fasiliteter osv.

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Ørland kommune er kritisk til en organisatorisk sammenslåing av skoler som innebærer at rektor på den enkelte skole kan bestemme hvilket fysisk lærested som skal ha de forskjellige tilbudene. Tilbudsstrukturen ved det enkelte lærested bør vedtas etter en åpen høring som i dag, og være politiske beslutninger og et politisk ansvar. En organisatorisk sammenslåing for å utnytte administrative funksjoner er kommunen positiv til.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Kommunen er svært kritisk til forslaget om å legge ned 8 elevplasser på VG2 Kjøretøy. For Ørland kommune er det tre poenger som er svært viktige. 1.Nesten alle elever på VG2 Kjøretøy kommer fra Ørland. Det vil være svært uheldig hvis plassene flyttes da dette antakelig vil føre til at elevene enten velger et annet yrke eller at de søker seg til Trondheim. 2.Fosen videregående skole har svært høy kvalitet og gjennomføring på kjøretøy, og det vil være svært synd om det gode miljøet og de investeringene som er gjort på Fosen VGS forsvinner. 3.Det er i Ørland lærepllassene og arbeidsplassene ligger. Per i dag er nesten alle verksted med merketilknytning lokalisert i Ørland. I tillegg har Forsvaret behov for denne kompetansen.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Ørland kommune mener at tilbudet innen kunstfagene ikke bør reduseres. Det er få skoler som tilbyr musikk, dans og drama, og dersom tilbudet reduseres fra fem til to skoler vil mange færre elever få dette tilbudet. Ørland kommune beklager at fylkeskommunen ønsker å redusere tilbudet til ungdommer i fylket. Kommunen er også usikker på om en dreining av tilbudet bort fra yrkesfaglig kompetanse over til studieforberedende kompetanse er basert på de behovene bedrifter og det offentlige har i framtiden.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Ørland kommune mener den nye organiseringen er bedre enn den tidligere organiseringen med en koordinerende skole. Et sentralt opptak for voksne der skolene er likestilte og får tildelt plasser til elevene er en bedre løsning.

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

Ørland kommune er positiv til innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring. Kommunen er likevel overrasket over at det kun er helsearbeiderfaget som skal tilbys på Fosen. Fylkeskommunen tilbyr fire av flere fagområder, og for Ørland er det flere områder der det er ledige læreplasser og behov for kompetent arbeidskraft. Bare i kokkefaget er det 11 ledige lærlingeplasser. Flere institusjoner mangler kokker, og Forsvaret har behov for flere lærlinger i kokkefaget hvert år. Siden dette er et tilbud med lave kostnader og høyt utbytte bør flere fagområder tilbys.

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Ørland kommune har en stor blå sektor med stort kompetansebehov. Her bør det etableres mulighet for å bygge på fagbrev med fagskole. Også bygg og anlegg er store i regionen, og her er det også behov for å kunne bygge på fagbrev.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn NÆRINGSFORENINGEN I TRONDHEIMSREGIONEN MID-NORWAY CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Gruppenavn

Kontaktperson Ingunn Rokseth

Utfyllers navn Ingunn Rokseth

Referansenummer 1101637

Innsendt dato 20.10.2023 12:40

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Støtter innspill fra de videregående skolene på Fosen som er innsendt.

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Støtter innspill fra de videregående skolene på Fosen som er innsendt.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning som bør prioriteres i Fosen og Indre Fosen er fag innen industrifagskolen ref. Raufoss, prosjektledelse innen tekniske produksjonsbedrifter og prosjektledelse innen bygg- og anlegg.

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

1. Forslag til reduksjon yrkesfag vs. studieforbereidende: Vi mener dagens studietilbud på Fosen har en god balanse mellom yrkesfag og studieforbereidende tilbud som samsvarer med behovet i nærings- og arbeidslivet i regionen. Per i dag er elevene på Fosen fordelt slik: 70 % yrkesfag og 30 % studieforbereidende. I i Indre Fosen er det særlig industrien som vil ha behov for et stort volum av fagarbeidere. Per i dag er 26 % av sysselsatte innen industrien over 55 år, og tilførselen i bunn samsvarer ikke med avgangen. Indre Fosen har lavest prosentvis andel av sysselsatte mellom 25-39 år sammenlignet med de andre industrikommunene i Trøndelag. Når det er sagt har vi potensial i å knytte et bedre og tettere samarbeid med de som går studieforbereidende fag med lokalt nærings- og arbeidsliv slik at de kjenner til yrkesmulighetene i lokalt næringsliv. Her kan næringsforeningen bistå.

2. YSK: Industrien i Trondheimsregionen etterlyser kompetanse på flere nivå. I tillegg til behovet for fagarbeidere opprettholdes ønske om YSK, Yrkes- og spesiell studiekompetanse innen teknologi- og industrifag ved Johan Bojer vgs. For skoleåret 2023/2024 var det dessverre ikke nok søkere, men bedriftene som inngikk intensjonsavtale om studieløpet ønsker at tilbudet lyses ut igjen til neste skoleår. Vi jobber sammen med rekruttering til YSK mot søknadsfrist 1. mars.

3. Ressurssentrene ved de videregående skolene bør ha en sterk koordinerende rolle videre i tilbud om etter- og videreutdanning. Det kan også styrke ressursentrene og de videregående skolene ytterligere, også økonomisk samt mtp. lærerressurser. Det er behov for en mix av ulike kompetansetilbud på ulike nivå, lett tilgjengelig og behovsstyrt. Vi, i næringsforeningen har på vegne av næringslivet tett dialog med videregående og ressurscenteret både når det gjelder det videregående tilbudet, men også voksen, - etter- og videreutdanning. Det er viktig at tilbudet er på lavest mulig effektive nivå, men at ressursentrene og studiesenteret koordinerer godt seg imellom.

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn FOSEN OPPLÆRINGSKONTOR

Gruppenavn

Kontaktperson Roar Skånøy

Utfyllers navn Roar Skånøy

Referansenummer 1101483

Innsendt dato 19.10.2023 20:08

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Trøndelag Fylkeskommune Bjugn 19.10.2023 Høringsutvalgsrapport fra Fosen Opplæringskontor

Fosen Opplæringskontor jobber aktivt med å skaffe lærlinger til sine medlemsbedrifter i region Fosen. Fosen Opplæringskontor er godkjent innenfor 31 forskjellige fag som fører til fagbrev/svennebrev eller kompetansebevis. Antall aktive lære-, opplærings- og fagbrev på jobb kontrakter våren 2023 var på ca. 100 stk. med en fordeling innenfor de fag opplæringskontoret er godkjent. Vi mener at disse tallene synliggjør et bilde på bredden av fagkompetansen, og behov for utdannings tilbud i regionen som våre medlemsbedrifter er interessert i. Det er også slik at mange av våre medlemsbedrifter bygger opp sin arbeidsstokk via lærlingutdanningen i bedriftene. Våre medlemsbedrifter Fosen opplæringskontor eies av ca.105 medlemsbedrifter som fordeler seg innenfor de 31 forskjellige fag opplæringskontoret er godkjent for. Våre medlemsbedrifter befinner seg innenfor offentlig- og privat næringsliv. Vi har av en eller annen årsak flest medlemsbedrifter i ytre del av Fosen- regionen som er medlem, og bruker Fosen Opplæringskontor for sine lærlinger. Våre medlemsbedrifter varierer i størrelse. Medlemsbedriftene befinner seg i kategoriene, små- og mellomstore bedrifter, 1-20- og 20 -100 ansatte, ifølge definisjonen i NHO, fakta om små- og mellomstore bedrifter, SMB. VG2 Kjøretøy VG2 kjøretøy er etablert ved Fosen videregående skole, og holder høy kvalitet. Bilfaget har vært ved Fosen videregående skole siden 1994. Skolen har et godt rykte for å utdanne gode bilmekanikere i lokalt næringsliv i Fosen. Via samarbeid mellom Fosen videregående skole og Fosen Opplæringskontor er det innkjøpt elbil modeller for å dekke alle nye kompetansemål i læreplan LK 20. I Fosen regionen er det kun denne linjen som spesifikt utdanner elever som kan gå rett ut i læren innenfor lette- og tunge kjøretøy. Fra samme avgangsklasse, VG2 kjøretøy, rekrutteres det lærlinger til

landbruksmaskinmekanikerfaget. Tidligere var det et VG2 tilbud, arbeidsmaskiner, i vår region som man rekrutterte lærlinger til landbruksmaskinmekanikerfaget. Dette tilbudet har også forsvunnet fra distriktet. Bransjer og fagmiljø innenfor kjøretøy, landbruksmaskiner og anleggsmaskiner i Fosen, frykter at det samme vil skje nå med VG2 kjøretøy slik som det skjedde med arbeidsmaskin tilbudet. Dette var også et godt etablert utdanningstilbud som ble flyttet fra et større sted til et mindre sted for å opprettholde elevtallet på en mindre videregående skole. Historikken viser at slike forsøk fører til at tilbudet forsvinner fra distriktet for alltid. Det vil også føre til at innenfor lanbruksmekanikerfaget vil det bli mindre rekruttering til fagfolk. Noe som også vil bidra til mer usikkerhet i forhold til matproduksjon i vår region. Man trenger teknisk og mekanisk personell for å reparere og vedlikeholde landbruks utstyr. De største bilverkstedene og merkeforhandlere innenfor kjøretøy faget er lokalisert i ca.10 minutters buss avstand fra nåværende skoletilbud ved Fosen vgs. I forbindelse med faget YFF er det også en fordel at skolen er i nærheten av de større merkeforhandler- bedriftene, da de bidrar med undervisningsmateriell til skolen slik den er i dag. Det samarbeides veldig tett og godt mellom lokalt næringsliv, opplæringskontor og videregående skole om nye elbil modeller for grønn omstilling i kjøretøy segmentet. Den største andelen av elever som gjennomfører og består utdanningen VG2 kjøretøy ved Fosen vgs. er elever som bor i områdene Brekstad-Bjugn. Dette viser at nærskole prinsippet er utslagsgivende for at elever søker på dette utdanningstilbudet. Med det som følge at vi klarer å opprettholde rekrutteringen til næringslivets behov for gode fagarbeidere innenfor kjøretøy og de andre omtalte fagene. TIP fagene generelt Regionen har en stor vekst innenfor drift- og vedlikehold av mekanisk utstyr. Vi opplever at etterspørselen til personell innenfor b.la vindkraftproduksjon og bakkeutstyr v/Ørland Hovedflystasjon har gjort seg gjeldende. Dette fører til stor konkurranse om fagfolkene i ytre del av regionen. Hvis vi skal klare å etterfylle etterspørselen av fagfolk i disse fagene, bør ikke Trøndelag fylkeskommune gjøre flere forsøk med å flytte på elever for å opprettholde elevgrunnlaget på en skole, men heller se mulighetene for at det kan igangsettes nye tilbud som for eksempel arbeidsmaskiner ved den skolen som har for få elever. Roar Skånøy Leder Fosen Opplæringskontor

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Høringsinstans

Skolenavn

Organisasjonsnavn

Gruppenavn

Kontaktperson Kristian Solem

Utfyllers navn Kristian Solem

Referansenummer 1101048

Innsendt dato 17.10.2023 15:15

Regiondel

Velg region

Fosen

2a. Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

2b. Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Som en stor aktør innenfor bilbransjen på Fosen så ser vi store negative konsekvenser for vår virksomhet hvis kjøretøylinja blir flyttet fra Fosen VGS til Åfjord. Vi har satset offensivt med to nye og store bilanlegg på Brekstad og i Bjugn. Vår største utfordring er mangel på arbeidskraft, men har sett en meget positiv utvikling i siste år med mange lærling-kandidater fra Fosen VGS. Dette er en stor jobb utført av skolen da linja var truet grunnet lave søkeantall for noen år siden, men ser nå ut til å være populær og i henhold til behovet til oss i næringen. Vi mener kvaliteten i dag er høy og er redd både søkeantall og kvalitet vil reduseres hvis flyttet til Åfjord. Vi har i dag 25 fagarbeidere i vår organisasjon med en målsetting om å øke på våre to avdelinger i Bjugn og på Brekstad. For å nå dette målet trenger vi minimum to til tre lærlinger til enhver tid. Kravet til kompetanse i vår industri er under ekstrem utvikling med overgang til elbiler og ny teknologi. Dette har Fosen VGS klart å være med på og investert tungt i riktig utstyr. Vi ser at de siste lærlingene vi har mottatt er i en helt annen posisjon til å tilegne seg den kunnskapen vi trenger og blir spisset mot feilsøking og diagnosesetting som er databasert. Mener det er kritisk viktig for oss å opprettholde dagens kjøretøylinje i Bjugn.

2c. Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Støtter tilbakemelding fra Opplæringskontoret for Bilfag ved Ole Johan Brovold hvor vi stiller oss kritisk til at det ser ut som redusert satsing på yrkesfag.

2d. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

2e. Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

2f. Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapitlet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

2g. Andre forhold som høringsinstansen ønsker å ta opp.

Helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan for perioden 2024 – 2026

Høringsuttalelse fra Bjugn Næringsforum

Bjugn Næringsforum er opptatt av næringslivets behov og tilgangen på relevant arbeidskraft for å kunne utvikle bedriftene.

Bjugn Næringsforum slutter seg til punktene i uttalelsen fra rektorene ved de 3 videregående skolene på Fosen, men vil for egen del understreke noen synspunkter som viktigere for næringslivet i Ørland kommune enn andre synspunkter. Her har vi mange sammenfallende meninger med Ørland kommunes høringsuttalelse.

Vi mener balansen mellom studieforbereidende og yrkesfag bør ligge mellom 35-40 % studieforbereidende og 60-65 % yrkesfag.

Kommentarer til fylkesdirektørens forslag:

VG2 kjøretøy

Når fylkesdirektøren antyder å ville flytte VG2 kjøretøy fra Fosen videregående skole til Åfjord vg skole er vi sterkt uenig.

Det er i Ørland kommune at verkstedene og lærlingeplassene i denne bransjen befinner seg på Fosen. Utdanningen ved FVS har gode fasiliteter med topp utstyr og undervisningen har kompetente lærere. Ved Åfjord vg skole og i Åfjord kommune har man ingen av disse nødvendighetene for å bringe fram gode fagarbeidere til næringslivet innenfor denne bransjen. Det er også et potensiale for å gi voksne elever kjøretøyopplæring ved FVS.

Mekanikere er en mangelvare i dag og bortfall av linja her vil bety en katastrofe for denne bransjen på Fosen.

Bli det mer lønnsomt for skoleeier å bygge opp en ny utdanning ved ÅVS i stedet for å beholde tilbudet ved FVS? Hvor er kost-/nyttebetraktningen? Vi ber om at den dokumenteres for å få fram en reell diskusjon om hvor VG2 kjøretøy skal ligge i årene framover. Ønsker man større press på byskolene ved at elevene som ønsker dette utdanningstilbudet fra Ørland kommune velger å søke til byskolene?

Hvis motivasjonen for direktøren er å spare penger, bør han dokumentere økonomien i flytteforslaget samtidig som han vurderer våre argumenter av faglig art og deretter trekker tilbake forslaget om å flytte VG2 kjøretøy fra Fosen vg skole.

Dette er ikke et næringsvennlig forslag.

Elevtilgangen er best i Ørland kommune. Bil- og traktorforretningene på Fosen er i hovedsak i Ørland kommune. Også Ørland flystasjon. Det betinger at bilfaget utvikles best ved FVS.

Oppsummert vil BNF påpeke følgende for å beholde bilfaget ved FVS:

1. Næringslivets behov. 2. Elevtilgangen lokalt. 3. Kvaliteten på utdanningen.

Bygg og anlegg

Også bygg og anleggsektoren er stor i regionen, og her er det også behov for å kunne bygge på fagbrev.

Ved Fosen VGS har det over tid vært planlagt bygging av en ny produksjonshall for denne utdanningen.

I høringsnotatet foreslår Fylkesdirektøren å flytte VG2 Kjøretøy fra Fosen VGS til Åfjord, og begrunner dette med at det begrense investeringskostnadene. Etter det BNF erfarer, ønsker man her å unngå investering i en ny produksjonshall for Bygg og anlegg ved Fosen VGS. Som tidligere nevnt i BNF's høringsuttalelse, stiller vi oss uforstående til dette da det ikke er ledige lokaler til å huse VG2 Kjøretøy i Åfjord.

Bygg og anlegg er en stor virksomhet i Ørland kommune. Kommunen har mange, dyktige og kreative byggentreprenører som har et stort behov for rekruttering av ny, kompetent arbeidskraft, bl.a. for å bidra til å fullføre utbygging av Norges nye kampflybase, et arbeid som vil vare flere år fremover.

BNF anbefaler derfor at fylkeskommunen gjennomfører utbygging av ny produksjonshall for bygg og anleggsfag ved Fosen vg skole, slik at nødvendig rekruttering til bygg og anleggsbransjen kan opprettholdes.

Blå sektor

Ørland kommune har fått ufortjent liten oppmerksomhet i fylkets dokumenter som en av Trøndelags store oppdretts-/fiskerikommuner. Sintef's årlige rapport viser en vekst fra 2021 til 2022 på 37,6 prosent med en omsetning på 10,6 mrd NOK. Ørland er et nasjonalt tyngdepunkt på kysten for prosessering av restråstoff som død fisk, avskjær og lignende ved de to anleggene til Scanbio og anlegget til Grøntvedt Nutri.

Nærøysund og Hitra/Frøya får nesten all oppmerksomhet innen Blå sektor i Trøndelag. I virkeligheten fortjener Ørland, Åfjord, Osen og Flatanger like mye oppmerksomhet. Hele kystlinja fra Ørland i sør til Flatanger i nord står for en stor verdiskaping med MOWI's forfabrikk på Valsneset som den fremste aktøren.

Behovet for fagarbeidere og folk som går høyskole-/universitetssporet er stort i Blå sektor langs hele Fosen-kysten. Med godt over 900 arbeidsplasser direkte og indirekte innen Blå sektor i Ørland kommune, er det naturlig at det finnes relevante utdanningstilbud for ungdom og voksne ved Fosen videregående skole.

Det bør etableres mulighet for å bygge på fagbrev med fagskole.

Kulturfagene

BNF er opptatt av å fremme et helhetlig samfunnssyn for å skape bolyst og blilyst i vår region og vår kommune. I denne sammenhengen er det synd at de typiske dannelsesfagene reduseres i omfang over hele fylket. Er det dette som er prisen for en kostbar skolestruktur? Glemmer man innholdet for å kunne drifte og vedlikeholde en kostbar infrastruktur?

Vi tror ikke økonomien i fylkeskommunen blir mye bedre av å flytte skolested for ulike utdanningstilbud. Det er nok skolestrukturen som koster penger, særlig i tider med stigende rente.

Vi tror heller ikke en administrativ sammenslåing av noen skoleenheter gir den store besparelsen i budsjettene, men det samlede utdanningstilbudet i en region kan bli bedre. En kombinasjon av nærundervisning og fjernundervisning kan redusere ulempen med dårlig kollektivt rutetilbud mellom de 3 skolene på Fosen.

Vi har heller ingen sterke meninger om nærskoleprinsippet kontra fritt skolevalg, men mener at hele fylket må ha samme ordning. Fritt skolevalg i Levanger/Verdal er en lite relevant spørsmålstilling for næringslivet i Ørland kommune forutsatt at det ikke gir et dårligere skoletilbud i resten av fylket. Teoretisk er det grunn til å tro at fritt skolevalg fører til en sentralisering av utdanningstilbudene i fylket. Hvis det valget ene og alene skal overlates til søkerne (15-åringene) av videregående skoletilbud og deres foreldre, vil man kunne risikere at de populære linjene og skolene i mer sentrale strøk i fylket vil gjøre politisk styring umulig på sikt.

Generelt

I Fylkesdirektørens høringsnotat kan man lese at flere distriktskommuner utenfor Trondheim har store utfordringer på grunn av nedgang i elevtall og innbyggere i yrkesaktiv alder (20 – 66 år).

I følge statistikk er Ørland kommune en av de distriktskommunene som har en stabil utvikling både når det gjelder elevtall og innbyggere i yrkesaktiv alder.

BNF mener derfor at Fosen VGS har gode forutsetninger for å kunne opprettholde et stabilt, bredt og kvalitetsmessig godt utdanningstilbud over tid, og ber Trøndelag fylkeskommune ta hensyn til dette i videre planlegging for fremtidig skolebruksplan og tilbudsstruktur.

Bjugn, 18.10.23

Tor Langvold

styreleder

Bjugn Næringsforum

Vedlegg: Uttalelse fra Ørland kommune

Bakgrunn

Trøndelag fylkeskommune ved fylkesdirektøren inviterer til å komme med innspill til arbeidet med skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur. Helhetlig tilbudsplanlegging omfatter både videregående opplæring for ungdom og voksne og høyere yrkesfaglig utdanning.

Den økonomiske situasjonen gjør, ifølge fylkesdirektøren, at Trøndelag fylkeskommune må redusere på drift og investeringer i alle sektorer de kommende årene, også innenfor utdanningsområdet. Etter 2027/2028 vil også antallet 16- 18-åringer falle betydelig. Dette kan også ha implikasjoner for framtidig struktur og tilbud. Mer om fylkesdirektørens vurderinger finner man i vedlagte høringsdokumenter.

For å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for mulige tiltak for drift og investeringer fram mot 2027, mener fylkesdirektøren at det også bør foretas en gjennomgang av skolestrukturen i Trøndelag. Resultatet av en slik gjennomgang vil bli lagt fram for fylkestinget i første halvdel av fylkestingsperioden.

Videre prosess høsten 2023

20. oktober:	Høringsfrist
9. november:	Behandling i Yrkesopplæringsnemnda
15.-16. november:	Behandling i Hovedutvalg for utdanning
6.-7. desember:	Behandling i Fylkestinget

Høringen gjennomføres elektronisk via en portal hos fylkeskommunen. I tillegg til høringsinstansene kan også privatpersoner svare på høringen. Portalen ligger her:

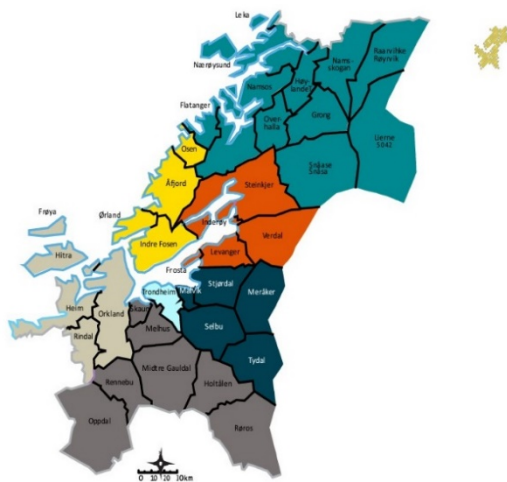
https://skjema.trondelagfylke.no/skjema/TFK177/Skjema_for_innhenting_av_hringssvar_for_avdeling_utdanning

Tilbudsstrukturen

De videregående skolene er delt opp i regioner. Fosen videregående skole ligger i Fosenregionen sammen med Johan Boyer videregående skole i Indre Fosen og Åfjord videregående skole i Åfjord.

Regioninndeling
Videregående opplæring

- Namdalen
- Innherred
- Fosen
- Værnes
- Trøndelag Sør
- Orkdalsregionen
- Trondheim

v10.12.20

Høringen er organisert i to deler, der første del omhandler forslag for hele fylke, mens en annen del omhandler forslag knyttet til regionene.

Høringsdokumentets fellesdel

Fylkesdirektøren har satt opp en rekke spørsmål de ønsker høringssvar på. For høringssvar på spørsmålene er høringen satt opp som sju spørsmål. Under hvert spørsmål står det forslag til hva kommunen kan svar på spørsmålene. Etter møtet i formannskapet vil svarene slik de blir bestemt i møtet bli lagt inn i den elektroniske portalen som svar fra Ørland kommune.

- a) *Hvordan stiller høringssvarene seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringsløp?*

Ørland kommune er positiv til muligheten for individuell tilpasning av opplæringsløpet siden dette kan innebære at behov fra næringslivet, og behov/ønsker hos den enkelte ungdom, kan innfris lokalt og i nærmiljøet selv om nærskolen ikke har dette tilbudet.

- b) *Hvordan stiller høringssvarene seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?*

Ørland kommune er kritisk til en organisatorisk sammenslåing av skoler som innebærer at rektor på den enkelte skole kan bestemme hvilket fysisk lærested som skal ha de forskjellige tilbudene. Tilbudsstrukturen ved det enkelte lærested bør være politiske beslutninger og et politisk ansvar. En organisatorisk sammenslåing for å utnytte administrative funksjoner er kommunen positiv til.

- c) *Støtter høringssvarene de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene (se tabell)?*

Ørland kommune beklager at fylkeskommunen ønsker å redusere tilbudet til ungdommer i fylket. Kommunen er svært kritisk til forslaget om å legge ned 8 elevplasser på VG2 Kjøreøy. For Ørland kommune er det tre poenger som er svært viktige.

- 1. Nesten alle elever på VG2 Kjøreøy kommer fra Ørland. Det vil være svært uheldig hvis plassene flyttes da dette antakelig vil føre til at elevene enten velger et annet yrke eller at de søker seg til Trondheim.**
- 2. Fosen videregående skole har svært høy kvalitet og gjennomføring på kjøreøy, og det vil være svært synd at det gode miljøet og de investeringene som er gjort på Fosen VGS forsvinner.**
- 3. Det er i Ørland læreplassene og arbeidsplassene ligger. Per i dag er nesten aller verksted med merketilknytning i Ørland. I tillegg har Forsvaret behov for denne kompetansen.**

- d) *Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?*

Ørland kommune er positiv til at skolene ivaretar fleksibilitet til å gjennomføre individuelle tilpasninger. Fosen videregående skole bør være i stand til å ivareta dette, ikke minst på grunn av samlokalisering med folkebibliotek, kulturhus og ressurscenter.

e) *Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?*

Ørland kommune mener den nye organiseringen er bedre enn den tidligere organiseringen med en koordinerende skole. Et sentralt opptak for voksne der skolene er likestilte og får tildelt plasser til elevene er en bedre løsning.

f) *Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?*

Ørland kommune har ikke omfattende informasjon om mulighetene og behovet, men kommunen er klar over at det er flere bedrifter som har kompetansebehov som kan løses gjennom praksisplasser i en modulbasert ordning. Dette gjelder både offentlig og næringsliv.

g) *Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?*

På Fosen er Fosen studiesenter etablert på alle skoler. Gjennom dette kan det tilbys fagskolepoeng. Spesielt innen blå næring kan kombinasjonen fagbrev utvides med fagskole, men også andre fagområder er aktuelle. Dette tilbudet må få mulighet til å videreføres på Fosen. Kommunen er også i dialog med Universitet og Høyskoler om mulighetene for å gjennomføre desentraliserte profesjonsutdanninger som barnehagelærer, lektor og andre. Slike tilbud kunne med fordel organiseres i samarbeid med de videregående skolene for å kunne utnytte kompetanse, fasiliteter osv.

Høringsdokumentets regiondel Fosen

For høringens dokumentets regiondel om Fosen er høringen også satt opp som sju spørsmål. Under hvert spørsmål står det forslag til hva kommunen kan svar på spørsmålene. Etter møtet i formannskapet vil svarene slik de blir bestemt i møtet bli lagt inn i den elektroniske portalen som svar fra Ørland kommune.

- a) Hvordan stiller høringens instansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Ørland kommune er kritisk til en organisatorisk sammenslåing av skoler som innebærer at rektor på den enkelte skole kan bestemme hvilket fysisk lærested som skal ha de forskjellige tilbudene. Tilbudsstrukturen ved det enkelte lærested bør være politiske beslutninger og et politisk ansvar. En organisatorisk sammenslåing for å utnytte administrative funksjoner er kommunen positiv til.

- b) Hvordan stiller høringens instansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Kommunen er svært kritisk til forslaget om å legge ned 8 elevplasser på VG2 Kjøretøy. For Ørland kommune er det tre poenger som er svært viktige.

1. Nesten alle elever på VG2 Kjøretøy kommer fra Ørland. Det vil være svært uheldig hvis plassene flyttes da dette antakelig vil føre til at elevene enten velger et annet yrke eller at de søker seg til Trondheim.
2. Fosen videregående skole har svært høy kvalitet og gjennomføring på kjøretøy, og det vil være svært synd om det gode miljøet og de investeringene som er gjort på Fosen VGS forsvinner.
3. Det er i Ørland læreplassene og arbeidsplassene ligger. Per i dag er nesten alle verksted med merketilknytning lokalisert i Ørland. I tillegg har Forsvaret behov for denne kompetansen.

- c) Hvordan stiller høringens instansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Ørland kommune beklager at fylkeskommunen ønsker å redusere tilbudet til ungdommer i fylket. Kommunen er også usikker på om en dreining av tilbudet bort fra yrkesfaglig kompetanse over til studieforbereidende kompetanse er basert på de behovene bedrifter og det offentlige har i framtiden.

- d) Hvordan stiller høringens instansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Ørland kommune mener den nye organiseringen er bedre enn den tidligere organiseringen med en koordinerende skole. Et sentralt opptak for voksne der skolene er likestilte og får tildelt plasser til elevene er en bedre løsning.

- e) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

Ørland kommune er positiv til innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring. Kommunen er likevel overrasket over at det kun er helsearbeiderfaget som skal tilbys på Fosen. Fylkeskommunen tilbyr fire av flere fagområder, og for Ørland er det flere områder der det er ledige læreplasser og behov for kompetent arbeidskraft. Bare i kokkefaget er det 11 ledige lærlingeplasser. Flere institusjoner mangler kokker, og Forsvaret har behov for flere lærlinger i kokkefaget hvert år. Siden dette er et tilbud med lave kostnader og høyt utbytte bør flere fagområder tilbys.

- f) Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Ørland kommune har en stor «blå sektor» med stort kompetansebehov. Her bør det etableres mulighet for å bygge på fagbrev med fagskole. Også bygg og anlegg er store i regionen, og her er det også behov for å kunne bygge på fagbrev.

Helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan for perioden 2024 – 2026

Høringsuttalelse fra Ørland Næringsforum

Ørland Næringsforum er opptatt av næringslivets behov og tilgangen på relevant arbeidskraft for å kunne utvikle bedriftene.

Ørland Næringsforum slutter seg til punktene i uttalelsen fra rektorene ved de 3 videregående skolene på Fosen, men vil for egen del understreke noen synspunkter som viktigere for næringslivet i Ørland kommune enn andre synspunkter. Her har vi mange sammenfallende meninger med Ørland kommunes høringsuttalelse.

Vi mener balansen mellom studieforbereidende og yrkesfag bør ligge mellom 35-40 % studieforbereidende og 60-65 % yrkesfag.

Kommentarer til fylkesdirektørens forslag:

VG2 kjøretøy

Når fylkesdirektøren antyder å ville flytte VG2 kjøretøy fra Fosen videregående skole til Åfjord vg skole er vi sterkt uenig.

Det er i Ørland kommune at verkstedene og lærlingeplassene i denne bransjen befinner seg på Fosen. Utdanningen ved FVS har gode fasiliteter med topp utstyr og undervisningen har kompetente lærere. Ved Åfjord vg skole og i Åfjord kommune har man ingen av disse nødvendighetene for å bringe fram gode fagarbeidere til næringslivet innenfor denne bransjen. Det er også et potensiale for å gi voksne elever kjøretøyopplæring ved FVS.

Mekanikere er en mangelvare i dag og bortfall av linja her vil bety en katastrofe for denne bransjen på Fosen.

Bli det mer lønnsomt for skoleeier å bygge opp en ny utdanning ved ÅVS i stedet for å beholde tilbudet ved FVS? Hvor er kost-/nyttebetraktningen? Vi ber om at den dokumenteres for å få fram en reell diskusjon om hvor VG2 kjøretøy skal ligge i årene framover. Ønsker man større press på byskolene ved at elevene som ønsker dette utdanningstilbudet fra Ørland kommune velger å søke til byskolene?

Hvis motivasjonen for direktøren er å spare penger, bør han dokumentere økonomien i flytteforslaget samtidig som han vurderer våre argumenter av faglig art og deretter trekker tilbake forslaget om å flytte VG2 kjøretøy fra Fosen vg skole.

Dette er ikke et næringsvennlig forslag.

Elevtilgangen er best i Ørland kommune. Bil- og traktorforretningene på Fosen er i hovedsak i Ørland kommune. Også Ørland flystasjon. Det betinger at bilfaget utvikles best ved FVS.

Oppsummert vil ØNF påpeke følgende for å beholde bilfaget ved FVS:

1. Næringslivets behov. 2. Elevtilgangen lokalt. 3. Kvaliteten på utdanningen.

Bygg og anlegg

Også bygg og anleggsektoren er stor i regionen, og her er det også behov for å kunne bygge på fagbrev.

Ved Fosen VGS har det over tid vært planlagt bygging av en ny produksjonshall for denne utdanningen.

I høringsnotatet foreslår Fylkesdirektøren å flytte VG2 Kjøretøy fra Fosen VGS til Åfjord, og begrunner dette med at det begrense investeringskostnadene. Etter det ØNF erfarer, ønsker man her å unngå investering i en ny produksjonshall for Bygg og anlegg ved Fosen VGS. Som tidligere nevnt i ØNF's høringsuttalelse, stiller vi oss uforstående til dette da det ikke er ledige lokaler til å huse VG2 Kjøretøy i Åfjord.

Bygg og anlegg er en stor virksomhet i Ørland kommune. Kommunen har mange, dyktige og kreative byggentreprenører som har et stort behov for rekruttering av ny, kompetent arbeidskraft, bl.a. for å bidra til å fullføre utbygging av Norges nye kampflybase, et arbeid som vil vare flere år fremover.

ØNF anbefaler derfor at fylkeskommunen gjennomfører utbygging av ny produksjonshall for bygg og anleggsfag ved Fosen vg skole, slik at nødvendig rekruttering til bygg og anleggsbransjen kan opprettholdes.

Blå sektor

Ørland kommune har fått ufortjent liten oppmerksomhet i fylkets dokumenter som en av Trøndelags store oppdretts-/fiskerikommuner. Sintef's årlige rapport viser en vekst fra 2021 til 2022 på 37,6 prosent med en omsetning på 10,6 mrd NOK. Ørland er et nasjonalt tyngdepunkt på kysten for prosessering av restråstoff som død fisk, avskjær og lignende ved de to anleggene til Scanbio og anlegget til Grøntvedt Nutri.

Nærøysund og Hitra/Frøya får nesten all oppmerksomhet innen Blå sektor i Trøndelag. I virkeligheten fortjener Ørland, Åfjord, Osen og Flatanger like mye oppmerksomhet. Hele kystlinja fra Ørland i sør til Flatanger i nord står for en stor verdiskaping med MOWI's forfabrikk på Valsneset som den fremste aktøren.

Behovet for fagarbeidere og folk som går høyskole-/universitetssporet er stort i Blå sektor langs hele Fosen-kysten. Med godt over 900 arbeidsplasser direkte og indirekte innen Blå sektor i Ørland kommune, er det naturlig at det finnes relevante utdanningstilbud for ungdom og voksne ved Fosen videregående skole.

Det bør etableres mulighet for å bygge på fagbrev med fagskole.

Kulturfagene

ØNF er opptatt av å fremme et helhetlig samfunnssyn for å skape bolyst og blilyst i vår region og vår kommune. I denne sammenhengen er det synd at de typiske dannelsesfagene reduseres i omfang over hele fylket. Er det dette som er prisen for en kostbar skolestruktur? Glemmer man innholdet for å kunne drifte og vedlikeholde en kostbar infrastruktur?

Vi tror ikke økonomien i fylkeskommunen blir mye bedre av å flytte skolested for ulike utdanningstilbud. Det er nok skolestrukturen som koster penger, særlig i tider med stigende rente.

Vi tror heller ikke en administrativ sammenslåing av noen skoleenheter gir den store besparelsen i budsjettene, men det samlede utdanningstilbudet i en region kan bli bedre. En kombinasjon av nærundervisning og fjernundervisning kan redusere ulempen med dårlig kollektivt rutetilbud mellom de 3 skolene på Fosen.

Vi har heller ingen sterke meninger om nærskoleprinsippet kontra fritt skolevalg, men mener at hele fylket må ha samme ordning. Fritt skolevalg i Levanger/Verdal er en lite relevant spørsmålstilling for næringslivet i Ørland kommune forutsatt at det ikke gir et dårligere skoletilbud i resten av fylket. Teoretisk er det grunn til å tro at fritt skolevalg fører til en sentralisering av utdanningstilbudene i fylket. Hvis det valget ene og alene skal overlates til søkerne (15-åringene) av videregående skoletilbud og deres foreldre, vil man kunne risikere at de populære linjene og skolene i mer sentrale strøk i fylket vil gjøre politisk styring umulig på sikt.

Generelt

I Fylkesdirektørens høringsnotat kan man lese at flere distriktskommuner utenfor Trondheim har store utfordringer på grunn av nedgang i elevtall og innbyggere i yrkesaktiv alder (20 – 66 år).

I følge statistikk er Ørland kommune en av de distriktskommunene som har en stabil utvikling både når det gjelder elevtall og innbyggere i yrkesaktiv alder.

ØNF mener derfor at Fosen VGS har gode forutsetninger for å kunne opprettholde et stabilt, bredt og kvalitetsmessig godt utdanningstilbud over tid, og ber Trøndelag fylkeskommune ta hensyn til dette i videre planlegging for fremtidig skolebruksplan og tilbudsstruktur.

Ørland, 20.10.23

Silje Nasset

Daglig leder

Ørland Næringsforum

Vedlegg: Uttalelse fra Ørland kommune

Bakgrunn

Trøndelag fylkeskommune ved fylkesdirektøren inviterer til å komme med innspill til arbeidet med skolebruksplan og helhetlig tilbudsstruktur. Helhetlig tilbudsplanlegging omfatter både videregående opplæring for ungdom og voksne og høyere yrkesfaglig utdanning.

Den økonomiske situasjonen gjør, ifølge fylkesdirektøren, at Trøndelag fylkeskommune må redusere på drift og investeringer i alle sektorer de kommende årene, også innenfor utdanningsområdet. Etter 2027/2028 vil også antallet 16- 18-åringer falle betydelig. Dette kan også ha implikasjoner for framtidig struktur og tilbud. Mer om fylkesdirektørens vurderinger finner man i vedlagte høringsdokumenter.

For å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for mulige tiltak for drift og investeringer fram mot 2027, mener fylkesdirektøren at det også bør foretas en gjennomgang av skolestrukturen i Trøndelag. Resultatet av en slik gjennomgang vil bli lagt fram for fylkestinget i første halvdel av fylkestingsperioden.

Videre prosess høsten 2023

20. oktober:	Høringsfrist
9. november:	Behandling i Yrkesopplæringsnemnda
15.-16. november:	Behandling i Hovedutvalg for utdanning
6.-7. desember:	Behandling i Fylkestinget

Høringen gjennomføres elektronisk via en portal hos fylkeskommunen. I tillegg til høringsinstansene kan også privatpersoner svare på høringen. Portalen ligger her:

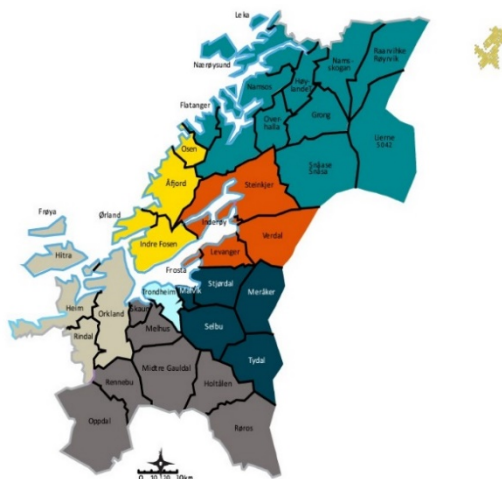
https://skjema.trondelagfylke.no/skjema/TFK177/Skjema_for_innhenting_av_hringssvar_for_avdeling_utdanning

Tilbudsstrukturen

De videregående skolene er delt opp i regioner. Fosen videregående skole ligger i Fosenregionen sammen med Johan Boyer videregående skole i Indre Fosen og Åfjord videregående skole i Åfjord.

Regioninndeling
Videregående opplæring

- Namdalen
- Innherred
- Fosen
- Værnes
- Trøndelag Sør
- Orkdalsregionen
- Trondheim

v10.12.20

Høringen er organisert i to deler, der første del omhandler forslag for hele fylke, mens en annen del omhandler forslag knyttet til regionene.

Høringsdokumentets fellesdel

Fylkesdirektøren har satt opp en rekke spørsmål de ønsker høringssvar på. For høringssvar på spørsmålene er høringen satt opp som sju spørsmål. Under hvert spørsmål står det forslag til hva kommunen kan svar på spørsmålene. Etter møtet i formannskapet vil svarene slik de blir bestemt i møtet bli lagt inn i den elektroniske portalen som svar fra Ørland kommune.

- a) *Hvordan stiller høringssvarene seg til innføringen av mer individuelt tilpassede opplæringsløp?*

Ørland kommune er positiv til muligheten for individuell tilpasning av opplæringsløpet siden dette kan innebære at behov fra næringslivet, og behov/ønsker hos den enkelte ungdom, kan innfris lokalt og i nærmiljøet selv om nærskolen ikke har dette tilbudet.

- b) *Hvordan stiller høringssvarene seg til organisatorisk sammenslåing av skoler som et tiltak for å sikre bredde og kvalitet i opplæringstilbudet?*

Ørland kommune er kritisk til en organisatorisk sammenslåing av skoler som innebærer at rektor på den enkelte skole kan bestemme hvilket fysisk lærested som skal ha de forskjellige tilbudene. Tilbudsstrukturen ved det enkelte lærested bør være politiske beslutninger og et politisk ansvar. En organisatorisk sammenslåing for å utnytte administrative funksjoner er kommunen positiv til.

- c) *Støtter høringssvarene de foreslåtte forslagene til innsparingstiltak, eller bør fylkesdirektøren endre prioriteringen mellom de ulike innsparingstiltakene (se tabell)?*

Ørland kommune beklager at fylkeskommunen ønsker å redusere tilbudet til ungdommer i fylket. Kommunen er svært kritisk til forslaget om å legge ned 8 elevplasser på VG2 Kjøretøy. For Ørland kommune er det tre poenger som er svært viktige.

- 1. Nesten alle elever på VG2 Kjøretøy kommer fra Ørland. Det vil være svært uheldig hvis plassene flyttes da dette antakelig vil føre til at elevene enten velger et annet yrke eller at de søker seg til Trondheim.**
- 2. Fosen videregående skole har svært høy kvalitet og gjennomføring på kjøretøy, og det vil være svært synd at det gode miljøet og de investeringene som er gjort på Fosen VGS forsvinner.**
- 3. Det er i Ørland læreplassene og arbeidsplassene ligger. Per i dag er nesten aller verksted med merketilknytning i Ørland. I tillegg har Forsvaret behov for denne kompetansen.**

- d) *Bør skolene klargjøres for å ha arealer som ivaretar mulighet for fleksibilitet, f.eks. studiesenterfunksjoner, rom for å delta på nettoverføringer, grupperom for samarbeid og lokal veiledning og biblioteksarealer for selvstendig læringsarbeid? Hvordan kan denne fleksibiliteten ivaretas i dagens skolebygg?*

Ørland kommune er positiv til at skolene ivaretar fleksibilitet til å gjennomføre individuelle tilpasninger. Fosen videregående skole bør være i stand til å ivareta dette, ikke minst på grunn av samlokalisering med folkebibliotek, kulturhus og ressurscenter.

e) *Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte prinsippene for tilbudsplanlegging av videregående opplæring for voksne?*

Ørland kommune mener den nye organiseringen er bedre enn den tidligere organiseringen med en koordinerende skole. Et sentralt opptak for voksne der skolene er likestilte og får tildelt plasser til elevene er en bedre løsning.

f) *Hvilke muligheter har arbeidslivet for å skaffe praksisplasser i lærefagene innen modulstrukturert fag- og yrkesopplæring?*

Ørland kommune har ikke omfattende informasjon om mulighetene og behovet, men kommunen er klar over at det er flere bedrifter som har kompetansebehov som kan løses gjennom praksisplasser i en modulbasert ordning. Dette gjelder både offentlig og næringsliv.

g) *Hvordan kan samarbeid på tvers av videregående opplæring, høyere yrkesfaglig utdanning (fagskolene) og annen høyere utdanning videreutvikles?*

På Fosen er Fosen studiesenter etablert på alle skoler. Gjennom dette kan det tilbys fagskolepoeng. Spesielt innen blå næring kan kombinasjonen fagbrev utvides med fagskole, men også andre fagområder er aktuelle. Dette tilbudet må få mulighet til å videreføres på Fosen. Kommunen er også i dialog med Universitet og Høyskoler om mulighetene for å gjennomføre desentraliserte profesjonsutdanninger som barnehagelærer, lektor og andre. Slike tilbud kunne med fordel organiseres i samarbeid med de videregående skolene for å kunne utnytte kompetanse, fasiliteter osv.

Høringsdokumentets regiondel Fosen

For høringens dokumentets regiondel om Fosen er høringen også satt opp som sju spørsmål. Under hvert spørsmål står det forslag til hva kommunen kan svar på spørsmålene. Etter møtet i formannskapet vil svarene slik de blir bestemt i møtet bli lagt inn i den elektroniske portalen som svar fra Ørland kommune.

- a) Hvordan stiller høringsinstansen seg til den foreslåtte organisatoriske sammenslåingen av skoler i regionen?

Ørland kommune er kritisk til en organisatorisk sammenslåing av skoler som innebærer at rektor på den enkelte skole kan bestemme hvilket fysisk lærested som skal ha de forskjellige tilbudene. Tilbudsstrukturen ved det enkelte lærested bør være politiske beslutninger og et politisk ansvar. En organisatorisk sammenslåing for å utnytte administrative funksjoner er kommunen positiv til.

- b) Hvordan stiller høringsinstansen seg til forslaget om å flytte utdanningstilbud mellom skoler for å skape større og bredere fagmiljø?

Kommunen er svært kritisk til forslaget om å legge ned 8 elevplasser på VG2 Kjøretøy. For Ørland kommune er det tre poenger som er svært viktige.

1. Nesten alle elever på VG2 Kjøretøy kommer fra Ørland. Det vil være svært uheldig hvis plassene flyttes da dette antakelig vil føre til at elevene enten velger et annet yrke eller at de søker seg til Trondheim.
2. Fosen videregående skole har svært høy kvalitet og gjennomføring på kjøretøy, og det vil være svært synd om det gode miljøet og de investeringene som er gjort på Fosen VGS forsvinner.
3. Det er i Ørland læreplassene og arbeidsplassene ligger. Per i dag er nesten alle verksted med merketilknytning lokalisert i Ørland. I tillegg har Forsvaret behov for denne kompetansen.

- c) Hvordan stiller høringsinstansen seg til de foreslåtte innsparingstiltakene som gjelder reduksjon i tilbudet innen musikk, yrkesfag og spisset toppidrett?

Ørland kommune beklager at fylkeskommunen ønsker å redusere tilbudet til ungdommer i fylket. Kommunen er også usikker på om en dreining av tilbudet bort fra yrkesfaglig kompetanse over til studieforbereende kompetanse er basert på de behovene bedrifter og det offentlige har i framtiden.

- d) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslåtte fylkestilbud og regiontilbud for videregående opplæring for voksne?

Ørland kommune mener den nye organiseringen er bedre enn den tidligere organiseringen med en koordinerende skole. Et sentralt opptak for voksne der skolene er likestilte og får tildelt plasser til elevene er en bedre løsning.

- e) Hvordan stiller høringsinstansen seg til foreslått innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring (MFY-læreplaner) som eneste tilbud i helsearbeiderfaget, salgsfaget, betongfaget og kokkfaget?

Ørland kommune er positiv til innføring av modulisert fag- og yrkesopplæring. Kommunen er likevel overrasket over at det kun er helsearbeiderfaget som skal tilbys på Fosen. Fylkeskommunen tilbyr fire av flere fagområder, og for Ørland er det flere områder der det er ledige læreplasser og behov for kompetent arbeidskraft. Bare i kokkefaget er det 11 ledige lærlingeplasser. Flere institusjoner mangler kokker, og Forsvaret har behov for flere lærlinger i kokkefaget hvert år. Siden dette er et tilbud med lave kostnader og høyt utbytte bør flere fagområder tilbys.

- f) Hvilke utdanningstilbud innen høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) bør prioriteres i regionen? (Se kapittelet om høyere yrkesfaglig utdanning i fellesdelen av høringsnotatet.)

Ørland kommune har en stor «blå sektor» med stort kompetansebehov. Her bør det etableres mulighet for å bygge på fagbrev med fagskole. Også bygg og anlegg er store i regionen, og her er det også behov for å kunne bygge på fagbrev.

Trøndelag Fylkeskommune
Fylkets hus Postboks 2560
7735 Steinkjer

Deres ref.

Vår ref.
23/2615 - 1

Dato
20.10.2023

Høringssvar til Høring om helhetlig tilbudsstruktur og skolebruksplan i Trøndelag

Følgende høringssvar sendes inn på vegne av Åfjord kulturskole, Indre Fosen kulturskole og Ørland kulturskole.

Oppsummering

- Åfjord kulturskole, Indre Fosen kulturskole og Ørland kulturskole støtter ikke foreslåtte innsparingstiltak og oppfordrer fylkesdirektøren til å endre sin prioritering av innsparingstiltak slik at musikk, dans og drama-tilbudet i Trøndelag opprettholdes.
- Distriktskommuner har allerede en underdekning av kulturfaglig kompetanse og strever med å få søkere med relevant kompetanse til utlyste stillinger. Foreslåtte innsparingstiltak vil forverre situasjonen.
- En reduksjon av musikk, dans og drama-tilbudet svekker kulturlivet og tilgangen på kulturfaglig kompetanse i distriktskommuner i større grad enn i byene.
- Innsparingstiltaket har konsekvenser og merkostnader Fylkeskommunen ikke har redegjort for, eller vist at de kjenner.
- Tiltaket går på akkord med sentrale politiske ambisjoner i Meld. St. 18 (2020-2021), Opplæringslova §26-2, Kulturloven §1, 4§, §5b, samt kommunenes forpliktelser ovenfor Rammeplan for kulturskolen: Mangfold og fordypning.

Innledning

Åfjord kulturskole, Indre Fosen kulturskole og Ørland kulturskole har erfaring fra nedleggelsen av musikk, dans, og drama-tilbudet på Fosen videregående skole i 2015. Nedleggelsen førte til at lærerkrefter med kulturfaglig kompetanse flyttet fra befolkningsmessig beskjedne Bjugn, men også ut av Fosen-regionen. Samtidig mistet regionen kulturfaglig kompetente elever som bidro i lokalsamfunnet med å arrangere konserter, holde utstillinger, drive og delta på UKM, drifte kulturungdomsbedrift, vikariere i kulturskolene, og være drivkrefter i kor og korps. Kompetansetapet svekket det lokale kulturlivet.

Kulturskolenes kompetansebehov

Kulturskolene behøver en svært bred, og samtidig spesialisert kompetanse innen mange og varierte kulturfag. Kulturskolene skal gi undervisning i musikk, dans, teater, visuell kunst og skapende skriving og samtidig være kommunale kompetansesenter, en rolle som innebærer at enheter i kommunen

kan kjøpe kulturfaglige tjenester fra kulturskolen, som musikk lærer i grunnskolen, korpsdirigent, danseinstruktør, lyd- og lystemniker, med mer.

Kulturskolene behøver derfor kompetansen musikk, dans, og drama-linjene utdanner til. Dersom tilbudene fases ut, frykter vi at kompetansetilførselen blir så liten og smal at vi i fremtiden ikke vil klare å rekruttere faglærte lærere med riktig kompetanse til stillinger i kulturskolene på Fosen. Vi har i dag få kvalifiserte søkere til våre stillinger. Ingen søkere til de seneste lærerstillingene i Åfjord kulturskole hadde lokal tilhørighet og relevant kompetanse.

I distriktskommunene mangler flere av grunnskolene lærere med godkjent utdanning til musikkundervisning i grunnskolen. Denne situasjonen vil forverres med det foreslåtte innsparingstiltaket. Færre elever ved musikk, dans og drama ved en videregående skole, gir færre arbeidstakere med høyere utdanning innen kulturfagene.

Den lokale musikk, dans og drama-linja på Fosen videregående skole har gjort at vi har kunnet skape og beholde kulturfaglært arbeidskraft på Fosen. Denne linjen har spilt en vesentlig rolle i karriereveien hos ansatte i kultursektoren i kommunene. Både lærere og ledere i kultursektoren på Fosen har elevbakgrunn fra musikk, dans og drama-linja på Fosen videregående skole. Noen har også hatt en undervisningsstilling ved linja, som har muliggjort at de kunne oppnå en større stillingsbrøk og slik har kunne blitt boende i distriktet. Det er usannsynlig at vi hadde hatt dagens høykvalifiserte lærerstab tilknyttet kulturskolene på Fosen uten vår historiske kobling til den nå nedlagte musikk, dans og drama-linja på Fosen videregående skole.

Kulturskolenes fordypningstilbud skal kvalifisere for videregående opplæring

Åfjord, Indre Fosen og Ørland kommuner har, i likhet med de fleste andre kommuner i landet, vedtatt *Rammeplan for kulturskolen: Fordypning og mangfold*. Rammeplanen krever at kulturskolene har et fordypningstilbud som kvalifiserer elevene for videregående opplæring i kulturfagene.

Da musikk, dans og drama-linja var virksom ved Fosen videregående skole, deltok de dyktigste av kulturskolens elever i Ørland og Bjugn på oppsetninger sammen med musikk, dans og drama-linja. Samarbeidet forsterket kvaliteten i kulturskolens opplæringstilbud, fordi det motiverte elevene til å øve mer. Det forsterket kvaliteten i den videregående skolens opplæringstilbud, fordi grunnskoleelever fikk samarbeide med videregående elever før de begynte på sitt opplæringsløp i videregående skole. Denne muligheten har vært utelukket siden linjen ble lagt ned, fordi et slikt samarbeid krever geografisk nærhet mellom kulturskolen og den videregående skolen. Å ha lokale musikk, dans og drama-linjer har en betydelig verdi for distriktskulturskolens elever og dette må Fylkeskommunen ivareta.

En reduksjon av tilbudet i byen, blir et problem for bygda

Som distriktskommuner er vi i konkurranse med Trondheim om arbeidskraft. Vi frykter at vår primatby-nabo tilknytter seg en enda større andel av den tilgjengelige kulturkompetansen om elevtallet i musikk, dans, og drama-tilbudene reduseres.

Antallet elevplasser må også være over en viss terskel for at distriktskommunene skal være sikre på å overlevere elever til musikk, dans og drama-linjene årlig, og på sikt hente kompetansen tilbake for å bidra i lokalsamfunnets kulturliv. Tilbudsreduksjonen vil føre til at ingen elever fra de minste distriktskommunene blir å finne i musikk, dans og dramatilbudene i regionen enkelte år, ettersom søkertallet fra disse kommunene allerede er lavt.

Vi frykter også at det frivillige kulturlivet og den uformelle kulturbruken i andre yrker blir lidende ved utfasing av musikk, dans og drama-linjene. Vi har korps som allerede mangler dirigenter, helsesenter uten forsangere, og et ellers uforløst potensial til å løse dagens og fremtidens folkehelseutfordringer. HUNT-undersøkelsene har vist oss at samfunnet har behov for økt deltakelse i kulturlivet. Det krever at samfunnet innehar bred kulturfaglig kompetanse.

Effekten av forslaget

Vi forstår at en høring har som mål å samle innsikt som kan belyse ulike sider ved et foreslått tiltak, men er bekymret over at det i forarbeidet til høringen ikke er reflektert over vesentlige følgeeffekter tiltaket kan ha. Vi merker oss at det er redegjort for de økonomiske innsparingene, men ikke hvilke *kostnader* innsparingen vil ha.

Fylkeskommunen bør i arbeidet med tilbudsplanleggingen synliggjøre utgiftene innsparingstiltaket vil forårsake og utrede følgende spørsmål:

1. Hvilke studieløp vil kulturinteressert ungdom velge i fraværet av et musikk, dans og dramatilbud og hvilke merkostnader gir dette?
2. Hvordan påvirker dette gjennomføringsgraden i videregående skole og hvilke merkostnader gir dette?
3. Hvilke kostnader følger med en omdisponering av de spesialiserte undervisningslokalene hos Heimdal videregående skole?
4. Kan tiltaket skape andre, uforutsigbare merkostnader?

Endringer i tilbudsstrukturen gir endringer i elevsammensetningen på de ulike linjene, noe som kan påvirke varigheten av elevenes utdanningsløp og gjennomføringsgrad:

1. Kulturinteressert ungdom kan ende opp med å søke til folkehøgskoler som substitutt til et musikk, dans og drama-tilbud. Dette vil forlenge elevens utdanningsløp ettersom de også må gjennomføre et ordinært videregående-løp, øke elevens låneopptak, og redusere sannsynligheten for at ungdom tar et påbyggingsår for å oppnå spesiell studiekompetanse.
2. Fordi reduksjonen av musikk, dans og drama-tilbudet skaper en forflytning av elever med et høyt karaktersnitt til andre linjer, vil tiltaket ramme, og i noen tilfeller fortrenge de elevene med lavest karakterer fra sine førstevalgte linjer. En musikk, dans, og drama-kandidat med gjennomsnittlige karakterer som med tiltaket ikke kommer inn på musikk, dans og drama-linjene, og som ikke søker studieforberedende opplæring, vil fortrenge den yrkesfagskandidaten med færrest skolepoeng ved innsøking til yrkesfag. En musikk, dans og drama-kandidat som normalt ville ha kommet inn på kvotebasert opptak (og omgår et karakterbasert inntak), som har et lavt karaktersnitt i skolefagene for øvrig, vil stille svakt i en konkurranse om plassene på studiespesialisering og må dermed søke linjer med lavere inntakssnitt, som i praksis er yrkesfaglig utdanning. Dette gir elever som i praksis må akseptere sitt tredjevalg, og må starte ved en linje de har lavere motivasjon for å gjennomføre. Begge tilfeller kan forsterke frafallsproblematikken i videregående skole, og det vil særlig gå ut over elever i yrkesrettet utdanning hvor frafallsproblematikken er størst.
3. Kostnaden ved å investere i, for så å omdisponere spesialiserte lokaler ved Heimdal videregående skole, fremstår som vesentlig større enn innsparingen som er skissert. Her er investeringene i spesialiserte rom i hundre-millioner-klassen. En eventuell ombygging vil også medføre kostnader, mens foreslåtte driftsinnsparing utgjør noen få millioner kroner årlig. Å nedlegge drift av musikk, dans og drama på Heimdal fremstår derfor som en kostbar, absurd og planmessig svak forvaltning av Fylkeskommunens midler.

Innenfor Fylkeskommunens handlingsrom, men...

Sentral politikk og lovgivning signaliserer en satsning på kultur, kulturoppføring og kulturliv, og regionalt planverk setter ikke begrensninger for en slik satsning.

Verken Trøndelagsplanen, Økonomiplanen, Verdiskapningsstrategien, Kompetansestrategien, Prioriteringer, prinsipper og kriterier for tilskuddsforvaltning av høyere yrkesfaglig utdanning og vedtatte mål og Prinsipper for tilbudsplanleggingen gir signaler om at ved innsparinger, skal musikk, dans og drama-linjene bære en betydelig del av innsparingsbyrden. Innsparingene belaster musikk-tilbudet uforholdsmessig, uten at det fremkommer en tydelig begrunnelse for prioriteringen. Vi forstår for eksempel ikke hvordan tiltaket støtter det uttalte behovet for balanse i kompetansetilførselen. Høringsnotatet argumenterer for nettopp å øke andelen av studieforberedende kompetanse, noe musikk, dans og drama bidrar til. "Lærere, leger, sykepleiere, osv." i våre kommuner har også elevbakgrunn fra musikk, dans og drama-linjene.

Kompetansestrategien baserer seg på Stortingsmelding 14s (2022-2023) signaler om prioritering av kompetanser. Dersom disse signalene følges uten å ta andre hensyn, er dette å tilsidesette Stortingsmelding 18 (2020-2021) Oppleve, skape, dele – kunst og kultur for og med barn og unge, som signaliserer en satsning på barne- og ungdomskulturfeltet og har som mål å "gi alle barn og unge tilgang til kunst og kultur"; "sikre at kunst og kultur som blir skapt for og formidlet til barn og unge er av høy kvalitet"; samt "gi alle barn og unge muligheten til å oppleve og skape kultur på egne premisser" (Meld. St 18 2020-2021, 171). For å lykkes med målsettingene i Meld. St. 18, er det nødvendig å ivareta kulturkompetansen som musikk, dans og drama gir og danner grunnlaget for.

Ny opplæringslov trer i kraft fra og med høsten 2024. Fra høsten 2024 skal alle kommuner ha et kulturskoletilbud "som legger til rette for *ulike* aktiviteter der [barn og unge] får lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk" (Opplæringslova §26-2). Formålsparagrafen er ny i opplæringsloven, og formidler, for første gang, et krav om *innholdet* i kommunenes kulturskoler. Kulturlova §1 pålegger offentlige styresmakter et "ansvar for å fremme og legge til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet over hele landet[...]", og §4 pålegger fylkeskommunen å sørge for "økonomiske, organisatoriske, informerende og andre relevante virkemiddel og tiltak som fremmer og legger til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet regionalt og lokalt." Foreslåtte innsparingstiltak vil redusere bredden i og mengden av kulturvirksomheter og redusere bredden i kulturskolenes tilbud i distriktet.

Dersom kommunene imidlertid velger å ta politiske signaler og nye lovkrav på alvor og øker variasjonen i sine kulturskoletilbud, vil behovet for kulturfaglig kompetanse i kommunene øke.

Avslutning

Kulturskolene på Fosen har førstehånds erfaring fra nedleggelsen av vår lokale musikk, dans og drama-linje på Fosen videregående skole, og de svært negative ringvirkningene dette hadde i vår region. Vi ber innstendig om at fylkeskommunen unngår å gjøre samme feil nå, og i stedet verner musikk, dans og drama-tilbudene i samtlige regioner i sitt budsjettarbeid.

Med hilsen
Brian Christer Nebb Rånes
kulturskolerektor, Åfjord kulturskole

Svein Buan
Kulturskolerektor, Indre Fosen kulturskole

Gunn Kristin Ørsleie
Kulturskolerektor, Ørland kulturskole

Mottakere
Trøndelag fylkeskommune